
Åpenbarings-

boken

sett

innenfra

HEFTET SKAL IKKE SELGES. Publikasjonen er en gratis tjeneste i offentlighetens interesse, utgitt av Guds Verdensvide Kirke.

Norsk utgave av
Inside the Book of Revelation

POSTADRESSER VERDEN OVER

DET SKANDINAVISKE KONTOR:

Guds Verdensvide Kirke
Skandinavisk avdeling
P.O. Box 111, Borehamwood
Herts., England WD6 1LU
Tlf (+44) 81-207 2811

NORDEN:

NORGE: Guds Verdensvide Kirke,
Postboks 2513 Solli, N-0202 Oslo 2
DANMARK: Guds Verdensvide Kirke,
Postboks 211, DK-8100 Århus C
SVERIGE: Guds Världsvida Kyrka,
Box 5380, S-102 46 Stockholm
FINLAND: Jumalan Maailmanlaajuinen
Kirkko, Box 603, SF-00101 Helsingfors

RESTEN AV EUROPA:

FRANKRIKE: La Pure Verité,
B.P. 64, F-75662 Paris Cedex 14
NEDERLAND OG BELGIA: De Echte
Waarheid, Ambassador College
Postbus 444, 3430 AK Nieuwegein,
Nederland
ITALIA: La Pura Verità, Casella
Postale 270, I-24100 Bergamo
SPANIA: La Pura Verdad, Apartado
Postal 1230, 28080 Madrid
TYSKLAND: Klar & Wahr, Ambassador
College, Postfach 1129, W-5300 Bonn 1

HOVEDKVARTER:

Worldwide Church of God,
Pasadena, California 91123, USA

RESTEN AV VERDEN:

CANADA: Worldwide Church of God,
P.O. Box 44, Station A, Vancouver,
B.C. V6C 2M2
AUSTRALIA OG SYDØSTASIA: P.O.
Box 202, Burleigh Heads, Queensland
4220, Australia
NY-ZEALAND: Ambassador College,
P.O. Box 2709, Auckland 1
AFRIKA: Worldwide Church of God,
P.O. Box 47135, Nairobi, Kenya
SYDAMERIKA: Institución Ambassador,
Apartado Aéreo 11430, Bogotá 1, D.E.,
Colombia
VESTINDISKE ØYER: Worldwide
Church of God, P.O. Box 5578,
Fort Lauderdale, Florida, 33310-5578

Tekst: Paul Kroll. Utforming: Jeff Dowd

Skriftstedene i denne publikasjonen er hentet fra Norsk Bibel 88 når intet annet er angitt. © 1988 Norsk Bibel A/S. Andre bibeloversettelser, spesielt svenske og engelske, har for noen skriftsteders vedkommende en noe avvikende inndeling av kapitler og vers.

ILLUSTRASJONER: Forsiden: Matthew Faulkner. Side 2: Ken Tunell. Side 3: Historical Pictures Service, Inc. Side 4: Ken Tunell. Side 10: Ken Tunell. Side 12: Historical Pictures Service, Inc. Side 13: Ken Tunell. Side 16: G.A. Belluche jr. Side 18: Ken Tunell, Den Enkle Sannhet. Side 26: Den Enkle Sannhet; Sylvia Owen; Daniel Dowd.

© 1991 Guds Verdensvide Kirke. Alle rettigheter forbeholdes. Trykt i England
ISBN 1-55825-058-1

Åpenbaringsboken sett innenfra

I N N H O L D

NYHETER OM FREMTIDEN	2
KRISTI BUDSKAP TIL SITT FOLK	6
FORSPILL TIL HERRENS DAG	9
DE SEKS FØRSTE SEGL BLIR ÅPNET	11
GUDS FOLK I VREDENS TID	15
DE TO VITNENE	20
DYRET I KAMP MOT GUDS KIRKE	22
DEN SYVENDE BASUN LYDER	25
BABYLON DEN STORES FALL	28
TUSENÅRSRIKET OG DERETTER	31
NYE HIMLER OG EN NY JORD	33
AVSLUTNINGEN PÅ APOKALYPSEN	36

1. KAPITEL

Nyheter om fremtiden

Åpenbaringsboken eller Apokalypsen har fascinert den vestlige verden mer enn noen annen del av Bibelen. Mange velkjente uttrykk har sitt opphav i denne siste boken i Det nye testamente: Apokalypsens fire ryttere, avgrunnen, dyrets merke, ildsjøen, tusenårsriket og Babylon den store.

Ordet «apokalypse» kommer fra *apokalypsis* på gresk. Det betyr en avdekking eller åpenbaring av noe som er gjemt bak et forheng eller under et dekke. For folk flest står «apokalypse» for død, terror og ødeleggelse.

Åpenbaringen og vår egen tid

Før vår tid virket Åpenbaringens mærrerittlignende visjoner om verdensomfattende ødeleggelse og død groteske og bisarre. Det gjør de neppe idag.

Nå har vi midler til å utslette alt liv på vår planet på diverse måter. Virkeligheten begynner etterhvert å svare til Åpenbaringens bilder og ta samme form som dens apokalyptiske profetier.

Likevel har de fleste bare hørt om Åpenbaringen rent forbigående. Boken forblir en gåte, særlig for dem som ikke har hatt anledning til å studere Bibelen. De som er interessert i Åpenbaringen, sier ofte: «Det er

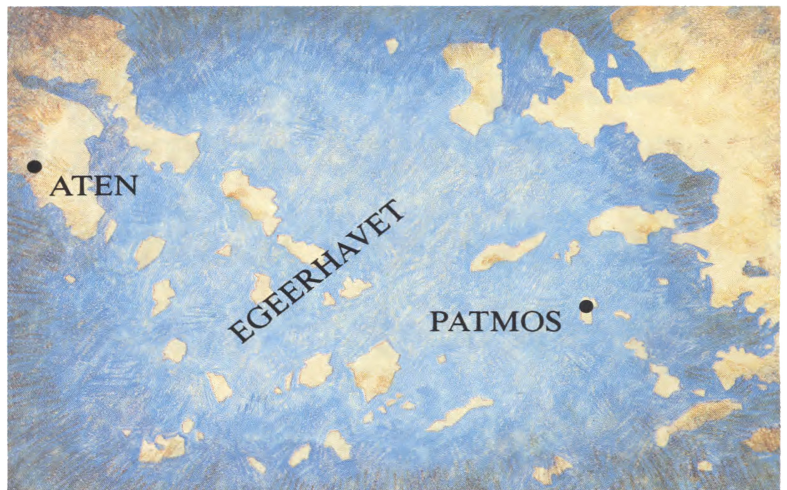
ingen mening i å lese den. Det er ikke mulig å forstå hva den skal bety!»

I en bibelkommentar heter det: «For de fleste kristne er den siste boken i Bibelen en av de minst leste og en av de vanskeligste... Moderne lesere synes overveiende at boken virker uforståelig.»

Grunnen til at Åpenbaringen virker så uforståelig, sies det i kommentaren, er at den er full av symboler «av et slag som vi nå ikke bruker, og som vi ikke lenger har nøkkelen til» (*New Bible Dictionary*, «Book of Revelation», s 1027).

Dette heftet skal gjøre leseren kjent med disse symbolene som man finner i Åpenbaringsboken. Det peker på flere viktige nøkler som er med på å åpne for bokens mening. De følgende sidene forklarer også de emnene som hjelper oss å forstå hvordan innholdet i Åpenbaringen har tilknytning til vår egen tid.

En viktig nøkkel er bokens tidsramme. Boken er skrevet på en måte som bringer leseren — uansett når vedkommende lever eller levde — til en «endens tid» som fortsatt er fremtid. Den forteller at da vil menneskeheten gjennomlide en verdensvid og katastrofal ødeleggelse.

Han som skrev boken

La oss begynne vår reise gjennom Åpenbaringen med å se nærmere på bokens forfatter. Han kaller seg ganske enkelt Johannes. Gamle tradisjoner erklærer samstemmig at

boken ble skrevet av apostelen Johannes. Den ble trolig skrevet i siste del av den romerske keiser Domitians regjeringstid (år 81-96 e Kr).

Johannes satt som fange på den greske øya Patmos (se Åpenbaringen — heretter forkortet *Åp* — 1:9). Patmos er en klippefylt øy på omtrent 40 km² og ligger i den sydøstre del av Egeerhavet. Den ligger ca 50 km vest for Tyrkia i Lilleasia. Øya var en romersk straffekoloni hvor myndighetene sendte politiske forbrytere.

Mens Johannes var fange, ble han i et syn ført til en bestemt tid i fremtiden. Han skriver: «Jeg var bortrykket i Ånden på Herrens dag» (Åp 1:10).

Hva var så denne «Herrens dag»? Det er dusinvis av profetiske syner i de forskjellige bøker i den hebraiske Bibel (kalt «Det gamle testamente» i den kristne verden), og disse synene beskriver utrolige hendelser på «Herrens dag».

I Jesajas bok heter det for eksempel: «Se, Herrens dag kommer, fryktelig og full av harme og brennende vrede, for å legge jorden øde og utrydde synderne fra den» (Jesaja 13:9). Det er en tid med skremmende forstyrrelser i atmosfæren og på himmelen. «For himmelens stjerner og dens strålende stjernebilder skal ikke la sitt lys skinne. Solen er mørk når den går opp, og månen skinner ikke» (vers 10).

Herrens dag er den tiden når Gud griper inn i menneskehetens anliggender. Og den sentrale begivenhet i denne perioden er at Messias kommer til jorden på en dramatisk måte. Derfor gjelder Herrens dag det som kalles endetiden eller de siste dager av sivilisasjonen slik vi kjenner den.

Når Johannes bruker uttrykket «Herrens dag», sikter han til denne perioden i fremtiden. Han hadde ikke noen bestemt ukedag, som for eksempel søndag, i tankene. Hensikten med Åpenbaringen understreker dette poenget. Formålet med boken er så å si å føre leseren inn på scenen. Vedkommende skal bli en iakttagere (og for sitt indre øye en deltager) når Herrens dags verdensomveltende begivenheter skjer.

Åpenbaringen er som et filmmanus om

fremtiden. Johannes er sekretæren som skriver ned detaljene i dette manuset, som han mottar i synet.

Men Johannes tar ikke bare imot diktat. Han beskriver det han ser, uttrykt ved hans egne referanserammer, opplevelser og følelser. Åpenbaringen er en bok om syner gitt via sinnet til en mann som ble utvalgt av Gud til denne uhyre viktige oppgaven.

Leserne av Åpenbaringsboken må derfor se seg selv som deltagere i de hendelsene som beskrives i boken. De lever med i de siste dager før Messias griper inn. Boken har et ytterst presserende budskap. Johannes sier at den inneholder «Jesu Kristi åpenbaring, som Gud gav ham for at han skulle

DEN ROMERSKE
KEISER
DOMITIAN

Apokalypsen er som en serie manuskripter for en film om begivenheter som skal finne sted på jorden.

vise sine tjenere det som snart skal skje» (Åp 1:1).

Nok en gang sier Johannes inntrengende: «Salig er den som leser og de som hører det profetiske ord og tar vare på det som der står skrevet. For tiden er nær» (Åp 1:3). Åpenbaringsboken driver leseren til å se hendelsene som er beskrevet på dens sider, som nært forestående. Johannes gjengir ordene til en engel som kunngjør at de siste begivenhetene på Herrens dag skal begynne: «Nå er tiden omme!» sier engelen (Åp 10:6).

Episodene som skildres i Åpenbaringen, er ofte skrevet som om leseren er øyenvitne til det som allerede har begynt å skje. Vi får vite at «falt, falt, er Babylon den store» (Åp 14:8), «nå er din vrede kommet» (Åp 11:18), «djevelen er steget ned til dere i stor vrede» (Åp 12:12), «tiden for hans [Guds] dom er kommet» (Åp 14:7).

Et inntrengende budskap

I Åpenbaringsens siste kapittel finner vi de inntrengende ordene fra Jesus Kristus, han

¹ sv syftet

som skal vende tilbake som Messias. Han formaner leseren om å tenke over at de hendelsene som beskrives i Åpenbaringen, er nært forestående.

Synene i Åpenbaringen viser «det som snart skal skje» (Åp 22:6). Ordene i boken skal ikke forsegles og skjules, «for tiden er nær» (vers 10). Jesus sier: «Se, jeg kommer snart, og min lønn er med meg» (vers 12). Dette gjentas med ettertrykk i nest siste vers i boken: «Ja, jeg kommer snart!» (vers 20).

Det ligger en følelse av at det haster under Åpenbaringen. Tiden flyr. Hendelsene går raskt mot krisen ved slutten, når Messias nedkjemper dem som står ham imot. Kaos og ødeleggelse oppsluker alle. Den eneste utvei til å finne trygghet i dette liv, og frelse i det neste, er gjennom Jesus Kristus, heter det i Åpenbaringen (3:10–11).

Som lesere skal vi følge med i synenes fremdrift i Åpenbaringen. Det er et *tidselement* i boken, og den gir leseren historiske markører som leder frem til Jesu gjenkomst.

Følgende syn er ett eksempel: «Engelen sa

Åpenbaringen bringer leserne

— uansett når de lever
eller levde — til den
fremtidige «endens tid».

da til meg [Johannes]: . . . Jeg skal si deg hemmeligheten med kvinnen og med dyret som bærer henne . . . Her er den forstand som har visdom: De sju hoder er sju fjell, som kvinnen sitter på. De er også sju konger. De fem er falt. *Den ene er nå. Den andre er ennå ikke kommet, og når han kommer, skal han bare bli en kort tid*» (Åp 17:7, 9–10, våre uthevelser gjennom hele brosjyren). Deretter kommer Messias tilbake i makt for å overta tøylen til verdens styre.

Åpenbaringsboken er rettet mot en bestemt leser — den som har visdom og evnen² til å forstå. Vers 10 gir en slik person viktige

kjernepunkter eller referanser å gå ut fra som hjelp til å forstå bibelprofetiene. Han eller hun må forestille seg å leve (1) *etter* at fem konger er falt, (2) *under* en annen konges aktuelle eller midlertidige eksistens, og (3) *før* den siste kongen, som ennå ikke har vist seg.

Åpenbaringsboken gir leserne anledning til å plassere seg midt i de siste dager av vår tidsalder, dvs tiden like før den nåværende tidsalder slutter og Messias begynner å regjere.

Det er dette den tre vers lange innledningen i Åpenbaringen er ment å si til oss: Tiden er kort. Fryktelige ting vil snart skje på jorden. De lesere som vil stole på at Gud beskytter dem, må ta bokens inntrengende advarsel til seg, formaner Åpenbaringen:

«Jesu Kristi åpenbaring, som Gud gav ham for at han skulle vise sine tjenere det som snart skal skje . . . Salig er den som leser og de som hører det profetiske ord og *tar vare på det som der står skrevet*. For tiden er nær» (Åp 1:1–3).

En bok full av symboler

En annen viktig nøkkel til å forstå Åpenbaringen, er at den er en bok full av *symboler*. Den beskriver hendelser, moralske tanker og fremtidssymboler gjennom levende allegorier eller bilder. Vi ser for eksempel Jesus som seirende konge til hest (Åp 19:11–16). Han svinger et sverd som han slår folkene med. Det er et symbol på en hendelse. Det beskriver Messias som vender tilbake i kraft for å ødelegge ondskapens makter.

I noen tilfeller vet vi ikke akkurat hva hvert enkelt symbol står for, eller hvordan visse symbolske begivenheter vil inntreffe. Betydningen vil kanskje forbli uklar inntil historiens gang gjør den klar. Ødeleggelseskraften i de moderne krigsvåpen har for eksempel gjort visse deler av Åpenbaringen forståelige som har vært dunkle inntil vårt århundre.

Åpenbaringsboken har en helt unik tilnæringsmåte. Resten av Det nye testamente består av brev eller bøker som gir detaljerte skildringer av det arbeidet Jesus eller kirken gjør. De drøfter og korrigerer problemer i kirken. Innholdet i disse brevene bygger på noe som alt hadde skjedd eller som foregikk på den tiden.

Åpenbaringen er en «apokalyptisk» skildring. Det er en bok full av symboler. «Synet» er et hovedredskap til forklaringer i Åpenbaringen. Den beskriver hendelser som hoved-

² sv förmågan

OVERSIKT OVER KAPITLENE I ÅPENBARINGEN

- 1 Johannes' innledning. Den herliggjorte Kristus som overhode for sin kirke.
- 2&3 Budskap til de syv menighetene.
- 4 Tronsalen i himmelen.
- 5 Jesus som åpenbareren.
- 6 De seks første segl.
- 7 Guds folk blir beskyttet mot Guds vrede.
- 8 De fire første basunplager under det syvende segl.
- 9 Den femte og sjette basunplage.
- 10 Forspill til Guds vrede.
- 11 De to vitners gjerning og den syvende basun kunngjort.
- 12 Guds forfulgte kirke gjennom tidene.
- 13 De to dyrene.
- 14 Budskap kunngjør Guds vrede.
- 15&16 De syv siste plager.
- 17 Kvinnen og dyret hun rir på.
- 18 Verdens politisk-økonomiske system, Babylon den store, faller.
- 19 Kristi gjenkomst.
- 20 Tusenårsriket og deretter.
- 21&22 De nye himler og den nye jord, det nye Jerusalem. Åpenbaringen slutter.

sakelig *ennå ikke har funnet sted*. Det gjør at dette først og fremst er en bok om fremtiden.

Kontraster i Åpenbaringen

En annen god hjelpenøkkel for den som vil forstå Åpenbaringen, er bokens bruk av sammenligninger og kontraster. La oss se på noen av dem i et kort sammendrag.

Gjennom hele boken er Satans styrker stilt opp mot Guds makt. Boken beskriver to bestemte tider i menneskenes tilværelse. Satan,

Guds hensynsløse motstander, dominerer den nåværende verden. I fremtiden skal Jesus Kristus regjere i tusen år med fred og overflod i verden. Dette kalles gjerne tusenårsriket.

Åpenbaringen sammenligner to levevis som står i motsetning til hverandre. To grupper mennesker representerer disse motstridende livsstilene. En skjøge står som bilde på den forførte gruppen, som er bedratt av det som kalles hennes «åndelige horeliv». Dette hen-spiller på hennes løsaktige åndelige forbindelser med verdens politiske ledere. En annen gruppe mennesker følger Lammet — et symbol på Jesus. Denne gruppen kalles kollektivt Kristi åndelig rene «brud».

En enorm metropol, «Babylon den store», står for det råtne system som forfører hele verden. Åpenbaringen viser kontrasten mellom denne byen, som er så full av ondskap, og «det nye Jerusalems» renhet og fullkommenhet. Dette herlige «nye Jerusalem» representerer også det fremtidige regjeringshovedkvarter for Guds fullkomne styre.

Åpenbaringen har et handlingsforløp. Det er en annen viktig nøkkel. Boken skrider gjennom menneskenes historie og fører oss til en farlig tid. Vi blir stilt overfor «de siste dager», når verden blir rystet av sterkere og sterkere utbrudd av djevlesk aktivitet. Bokens klimaks er det siste, store slag mellom den gjenkomne Messias og Satans system. Den er en bok om dårlige nyheter og gode nyheter. Det er mange dårlige nyheter på grunn av Satans syndefulle virke og system. Den gode nyheten er at rettferdigheten til slutt vil seire.

Når vi ser på Åpenbaringsboken under ett, er det klart at en allmektig og kjærlig Gud alltid har hatt kontrollen med det som skjer på jorden. Han har tillatt at ondt har skjedd, men han har hatt en viktig grunn til det.

Åpenbaringen viser hvordan Gud metodisk har satt sin hensikt ut i livet, en hensikt som til slutt vil fullstendig triumfere over det onde og opphavet til all korrupsjon, djevelen Satan. Boken skildrer især de siste dagers storm som bygger seg opp, etterhvert som Gud med økende makt og myndighet fører menneskeheten mot dens ytterste bestemmelse.

Dette er en utgang hvor Guds fullkomne styre forviser det onde fra menneskeslekten. Og det er egentlig Åpenbaringens endelige budskap.

La oss nå se hvordan vi skal forstå symbolene, budskapet og meningen i Apokalypsen etterhvert som vi tar oss frem gjennom denne fascinerende boken, kapittel for kapittel.

2. KAPITEL

Kristi budskap til sitt folk

Apenbaringen er først og fremst en bok om fremtiden. Men den også har samme formål¹ som evangeliene, Apostlenes gjerninger og brevene fra apostlene. De ble alle skrevet til Guds kirke. De forklarer Jesu virke og meningen med den kristne tro. Også Åpenbaringsboken er rettet til Guds folk, som kalles hans «tjenere» (Åp 1:1).

Opprinnelig var Åpenbaringsboken eller Apokalypsen skrevet til, og ble lest opp for, Guds menigheter i syv spesielle byer. Johannes fikk nøyaktig² beskjed om dette i sinn syn. Først hørte han et høyt basunstøt. Det ble fulgt av en tordnende stemme som kunn gjorde:

«Jeg er Alfa og Omega . . . Det du ser, skriv det i en bok og send det til de sju menigheter [i Asia], til Efesus og til Smyrna og til Pergamum og til Tyatira og til Sardes og til Filadelfia og til Laodikea» (Åp 1:8, 11).

Asia var en gresktalende romersk provins i det som nå er det vestlige Tyrkia, tvers over Vestlilleasia fra havet til det anatiske høyplatå.

I hver av de syv byene som Johannes nevnte, fantes det en menighet av Guds folk. Åpenbaringen inneholder syv stiliserte brev til disse menighetene. De gir oss et bilde av Guds folks åndelige tilstand på den tiden de ble skrevet.

Brevene oppsummerer de åndelige gjerning-

ene, prøvelsene, problemene, forhåpningene og belønningen for Guds folk i disse syv menighetene. Innholdet ble utvilsomt lest opp for medlemmene.

Johannes adresserer brevet

Umiddelbart etter en kort innledning hilser Johannes sine lesere i de syv menighetene. Han skriver: «Johannes, til de sju menigheter i Asia: Nåde være med dere og fred . . . fra Jesus Kristus, det troverdige vitne, den første-fødte av de døde og herskeren over kongene på jorden. Han som elsker oss og løste oss fra våre synder med sitt blod» (Åp 1:4–5).

Budskapet i Åpenbaringen kaster lys over hendelser på jorden før Jesu gjenkomst. Det er spesielt rettet til hans kirke, for å advare hans folk og gi det håp. Kirken det gjelder, er den Jesus grunnla (Matt 16:18). Han er dens levende overhode (Ef 1:21–22).

Første kapittel inneholder et syn av den oppstandne Jesus — Menneskesønnen — i sin forherligede tilstand. I skildringen er han omgitt av syv lysestaker. Disse lysestakene representerer de syv forannevnte menighetene (Åp 1:13, 20). Synet understreker hvem som er deres sanne åndelige leder.

I høyre hånd holder Kristus syv stjerner som representerer englene for de syv menighetene (Åp 1:20). Dette illustrerer Jesu suverene herredømme over sin kirke. Kristus går også mellom lysestakene. Han er tilstede midt i kirken og er oppmerksom på hva den foretar seg. Dette minner om Jesu løfte: «For hvor to eller tre er samlet i mitt navn, der er jeg midt iblant dem» (Matt 18:20).

De syv menighetene i profetiene

De syv menighetene kan også representere Guds kirkes *fortløpende* tilstand gjennom århundrene. I den forstand knytter de Guds folk sammen gjennom tidene.

Denne kjeden begynte da kirken ble grunnlagt på den minneverdige pinsedagen, kort etter Jesu oppstandelse (Apg 2). Den strekker seg gjennom historien frem til Herrens dag.

EFESOS

Taper sin glødende åndelige kjærlighet, men følger ikke falske apostler.

SMYRNA

Fysisk fattig og forfulgt, men rik på åndelige gjerninger.

¹ sv syfte ² sv precis

I den forstand kan de syv menighetene representere kirkens fortløpende, men varierende åndelige tilstand gjennom den perioden.

Det er også en tredje måte man kan oppfatte meningen med disse syv menighetene på. Vi har sett at Åpenbaringsboken skildrer hendelser med utgangspunkt i «de siste dager». Siden

det er tilfellet, kan de karakteristiske trekk ved de syv menighetene i 2. og 3. kapitel i Åpenbaringen også eksistere samtidig blant Guds folk, i en tid der verden går mot krisen ved tidsalderens ende.

Man kan tenke seg alle særtrekkene ved de syv menighetene eksistere innen den tidsrammen som Åpenbaringen legger særlig vekt på — den Herrens dag som nærmer seg. I «de siste dager» ville vi blant Guds folk finne dem som:

- mister sin første kjærlighet og nidkjærhet for Guds veier (Åp 2:4)
- må lide under fattigdom og forfølgelse (Åp 2:9), men som er sterke i troen og ikke forneker Gud (Åp 2:13)
- er moralsk svake og går på akkord med den åndelige sannhet (Åp 2:14, 20)
- i høy grad har forbedret kvaliteten i sine åndelige gjerninger (Åp 2:19)
- er medlemmer i navnet, men åndelig døde (Åp 3:1)
- holder fast ved Guds veier (Åp 3:10)
- er åndelig stolte og gjør gjerninger som ikke har noen åndelig verdi (Åp 3:17).

De formaninger og løfter og den ros som hver av de syv menigheter får, inneholder dette utsagnet: «Den som har øre, han høre hva Ånden sier til menighetene!» (Åp 2:7, 11,

DE SYV MENIGHETENE I ÅPENBARINGEN — Brevene som ble skrevet til Guds kirkes menigheter i syv byer i Lilleasia, drøfter deres viktigste åndelige karaktertrekk. Hver av de syv menighetene kan representere visse fremtredende trekk ved kirken i perioder som følger etter hverandre i historien.

PERGAMUM

Forneker ikke troen under forfølgelser, men blir moralsk svak.

TYATIRA

Fremgang i åndelige gjerninger, men lytter til umoralsk lære.

SARDES

Åndelig død, med unntak av noen få trofaste individer

FILADELFIA

Bevarer Guds ord og forneker ikke Jesu tro.

LAODIKEA

Åndelig stolt og lunken i trosgjerninger.

17, 29; 3:6, 13, 22). Dette gjelder alle Guds folk, uansett hvilken tidsalder de levde eller lever i. I enhver tid bør sanne kristne unektelig være oppmerksomme på hvert av de åndelige forhold som er beskrevet foran.

Særtrekkene ved de syv menighetene

Annet og tredje kapitel i Åpenbaringen inneholder selve brevene til de syv menighetene. Hvert brev begynner med en viktig kvalitet som beskriver Jesu person og myndighet.

I første kapitel blir forskjellige sider ved Jesu herlighet og storhet beskrevet. Nå blir en av disse sidene gjentatt i overskriften til hvert av brevene til de syv menigheter.

Apenbaringsboken er skrevet til Guds folk til alle tider som et budskap med håp og advarsel.

Til menigheten i Efesos kan vi for eksempel lese følgende: «Dette sier han som holder de sju stjerner i sin høyre hånd, han som går midt mellom de sju lysestaker av gull» (Åp 2:1).

Dette er lånt fra Åpenbaringen 1:13 og 16 og understreker et viktig trekk ved boken, nemlig at opplysningene kommer fra kirkens åndelige overhode — den oppstandne Jesus Kristus.

Brevene roser de respektive menigheter for deres gode åndelige gjerninger, og bebreider dem samtidig for spesielle problemer og mangler. Det blir gitt kraftige advarsler til dem som er åndelig svake. Her er to eksempler:

Følgende formaning blir sendt til Efesos: «Kom derfor i hu hva du er falt fra. Omvend deg, og gjør de første gjerninger! Men hvis ikke, så kommer jeg brått over deg og jeg vil flytte din lysestake bort fra sitt sted — hvis du ikke omvender deg» (Åp 2:5).

Og de i Sardes får denne advarselen: «Våk opp, og styrk det andre som var i ferd

med å dø. For jeg har ikke funnet dine gjerninger fullkomne for min Gud. Kom derfor i hu hvordan du har mottatt og hørt. Hold fast på det og omvend deg! Dersom du ikke våker, skal jeg komme som en tyv, og du skal slett ikke vite hvilken time jeg kommer over deg» (Åp 3:2-3).

Kallet til et gudfryktig liv

Hver av menighetene får et løfte. Hvis dens medlemmer overvinne sine åndelige problemer, skal de få del i Guds kommende rike.

Menighetsleddene i Filadelfia blir forsikret: «Den som seirer, ham vil jeg gjøre til en støtte i min Guds tempel, og han skal aldri mer gå ut derfra» (Åp 3:12). Tyatira får dette løftet: «Den som seirer, og som tar vare på mine gjerninger inntil enden, ham vil jeg gi makt over folkeslagene» (Åp 2:26). Laodikea får garantien: «Den som seirer, ham vil jeg gi å sitte med meg på min trone, likesom jeg og har seiret og har satt meg med min Far på hans trone» (Åp 3:21).

Hovedvekten legges på åndelige gjerninger: at man angrer, overvinne synd og bygger goddommelige karaktertrekk. Løftet til den trofaste er evig liv og det å regjere over folkeslagene med Jesus. Formaningen om å være nidkjær for Gud er inntrengende. Tiden for Messias' gjenkomst er nær: «Jeg kommer snart! Hold fast på det du har, for at ingen skal ta din krone» (Åp 3:11), får menigheten i Filadelfia vite.

Budskapet i Åpenbaringsens tre første kapitler har et preg av inntrengende og presserende hast. Det minner om advarselen som Jesus kom med da han virket her på jorden: «Vær derfor beredt, dere også! For Menneskesønnen kommer i den time dere ikke tenker» (Matt 24:44). Herrens dag er nær, sier Åpenbaringen. Boken taler inntrengende til Guds folk om å passe på sin åndelige tilstand. Ved å være åndelig sterke vil de være forberedt på det som vil komme over menneskeslekten.

Vi har sett at Åpenbaringen henvender sitt budskap til Guds folk, spesielt til dem som lever i de siste dager. Advarselen er rettet til dem «som har ører å høre med». De får seg forelagt en skildring av den umiddelbare fremtid — en oversikt over det forferdelige de kan få se eller oppleve. Verden er rede til å gjennomgå en tid med dødelige prøvelser. Men Åpenbaringen viser en måte de trofaste kristne kan unngå denne skjebnen på.

Åpenbaringen har ennå ikke gitt oss noen detaljer om forholdene i verden eller om fremtiden. Så langt i boken har vi ennå ikke sett hva som skal hende på Herrens dag eller under krisen når Messias kommer igjen. Fjerde og femte kapitel i Åpenbaringen er et forspill til bokens egentlige profetiske innhold.

I fjerde kapitel skriver Johannes om et syn som førte ham for Guds åsyn. «Deretter så jeg — og se, en dør var åpnet i himmelen. Og den første røsten som jeg hadde hørt tale til meg som en basun, sa: Kom opp her, og jeg vil vise deg det som skal skje etter dette» (Åp 4:1).

Universets hovedkvarter

Scenen for Johannes' syn er tronsalen i himmelen. Vi ser denne scenen flere ganger i Åpenbaringen. Den viser Guds absolutte myndighet over hele sitt skaperverk (Sal 47:9). Dette fremgår tydelig av synets innhold.

Johannes ser en strålende trone med 24 åndevesener eller «eldste» som sitter rundt den. I 1 Krønike 24 beskrives det aronske presteskaps 24 skift, som hvert tjente i templet en bestemt tid. Apostelen Paulus skrev at templet og dets skiftordning var en jordisk kopi av den himmelske virkelighet (Heb 8:5).

I synet ser Johannes selve området rundt tronen og alt omkring den, og han nevner noen viktige detaljer. Fire store åndevesener svever rundt denne tronen. Johannes beskriver dem som «livsvesener». Foran tronen står det et massivt fundament. I Åpenbaringen kalles det «et glasshav, likt krystall» (Åp 4:6).

I tronsalen er det utslag av ufattelig energi. Lyn, torden og kraftige røster opptrer. Gud Fader sitter på tronen. Han viser seg som strålende lys som spres og reflekteres i all sin prismatiske skjønnhet gjennom edelstener. Skriften skildrer ofte at Gud har hyllet seg i blendende lys (Sal 104:2; 1 Tim 6:16). Det Johannes ser i synet, er derfor intet mindre enn setet for hele universets styre.

Denne scenen er viktig for et annet tema i Åpenbaringen: Det skal bli slutt på menneskenes nåværende system med dens utbredte råtenskap. Dagens verden, som er inspirert av djevelen, vil erstattes av Messias' nådige og rettfærdige styre. Dette temaet går hele tiden som en rød tråd gjennom boken.

Femte kapitel henleder leserens oppmerksomhet på dem som skal stå bak denne forandringen. Johannes ser Gud Fader som sitter på tronen og holder noe viktig i hånden: «Og

3. KAPITEL

Forspill til Herrens dag

jeg så at han som satt på tronen hadde en bokrull i sin høyre hånd. Det var skrevet både inne i den og utenpå, og den var forseglet med sju segl» (Åp 5:1).

Etter romersk lov ble viktige dokumenter av og til forseglet av syv vitner. Dette understreket at innholdet i dokumentene var korrekt og sant. I Bibelen har tallet *syv* den symbolske betydning at noe er fullstendig (som for eksempel skaperverkets syv dager).

Jesus åpner bokrullen

Et uventet problem oppstår i Johannes' syn. Det later til at ingen er i stand til å åpne bokrullen og lese innholdet. Johannes gråter fordi ingen er funnet verdig. Men så kunngjør en engel at det likevel er en som fortjener å få gjøre det. «Gråt ikke! Se, løven av Juda stamme, Davids rotskudd, har seiret. Han kan åpne boken og de sju segl på den» (Åp 5:5).

Åpenbaringen beskriver vedkommende som «et lam, likesom det hadde vært slaktet» (Åp 5:6), og bruker denne betegnelsen om Jesus. I Johannes' evangelium beskriver også døperen Johannes Jesus som «Guds lam, som bærer verdens synd» (Joh 1:29).

Også Peter bruker det samme symbolet med lammet. Han sier at de som er kalt av Gud, er renset for synd. Dette er gjort «med Kristi dyrebare blod, som blodet av et feilfritt og lyteløst lam» (1 Pet 1:19).

Jesaja 53:7 har også samme bilde. Her blir det den gang fremtidige sonoffer for våre

RULLEN MED DE SYV SEGL — En stor del av Åpenbaringsens profetier som skildrer hendelser i «de siste dager», ble åpenbart for apostelen Johannes ved at en bokrull ble åpnet og dens syv segl ble brutt.

synder skildret, som et lam som blir ført bort for å slaktes. Åpenbaringen forteller at dette samme lammet skal komme igjen for å bli denne verdens hersker som kongers Konge og herrers Herre (19:11-16).

I Johannes' syn kommer Lammet «bort til ham som satt på tronen, og tok boken av hans høyre hånd» (Åp 5:7). Så hører Johannes mange stemmer som lovpriser Jesus: «Verdig er du til å ta imot boken og åpne seglene på den, fordi du ble slaktet og med ditt blod kjøpte oss til Gud» (Åp 5:9). Jesus er verdig på grunn av det han gjorde da han ga sitt liv for syndige mennesker.

Deretter får Johannes se den forherligede Jesus åpne bokrullen og bryte hvert av de syv seglene på den. Her finner vi ytterligere ett av

Menneskehetens nåværende system, med dets råttens- skap, vil bli stoppet av Messias.

temaene i Åpenbaringen. Den oppstandne Jesus spiller hovedrollen i Guds plan. Han har ofret seg selv som et offer for synd, og bringer rettferdighet og et fullkomment styre til jorden (Fil 2:5-11).

Den som skal gjennomføre dette, er det gjenkomne Lammet. Han vil innlede den hendelsen som er klimaks i det som beskrives i Åpenbaringsens syner: at alle verdens riker kommer under hans herredømme. Innholdet i rullen med de syv segl utgjør hoveddelen i Åpenbaringen, som vi skal se. Senere dramatiserer boken stoffet gjennom en rekke syner. Etterhvert som Johannes opplever disse synene, beskriver han dem, og disse skildringene utgjør en del av Åpenbaringen.

I første kapittel påpeker Johannes at Jesus er kilden til Åpenbaringen, og at han vil skildre de fremtidige begivenhetene for Johannes (Åp 1:1). I fjerde og femte kapittel i Åpenbaringen blir det nok en gang fremhevet hvilken sentral posisjon den oppstandne Jesus har.

De innledende kapitler er nå gjennomgått. Nå vet vi hvem Åpenbaringen er skrevet til: Det Guds folk som har «ører å høre med». Gud og Jesus Kristus er kilden til alle opplysninger i Johannes' syner.

Vi må orientere oss riktig i forhold til innholdet i Apokalypsen. Meningen er at synene skal gi leseren et billedlig inntrykk av å være til stede som tilskuer til de hendelser som fører frem til Herrens dag og deretter.

Nå begynner en 'film' som vi kunne kalle *Fremtidens verden*. Vi sitter i den mørklagte kinoen og venter på åpningsscenen. Med ett galopperer fire skremmende skikkelser over filmlerretet. Det er Åpenbaringsens eller Apokalypsens fire ryttere.

De fire rytterne har et symbolsk budskap. De representerer fire former for lidelse blant menneskene gjennom tidene. De virkningene som disse rytterne illustrerer, fortsetter gjennom tidene og inn i de siste dager. De blir fulgt av to andre hendelser som skal komme på den tiden: martyrenes skrik og kosmiske uroligheter (Åp 6:9-17).

Alle disse hendelsene kommer under seks «segl»¹. De blir kort beskrevet i det sjette kapitel i Åpenbaringsboken, som en del av en tekst som er skrevet på begge sider av en bokrull (Åp 5:1). Denne bokrullen som omtales i Åpenbaringen, lignet ikke de bøkene vi bruker idag, med mange sider innbundet eller heftet sammen. Det var en lang pergamentremse rullet sammen, med tekst skrevet på begge sider. Åpenbaringsrullen hadde syv segl, som måtte «åpnes» etterhvert som man leste teksten.

Åpenbaringsens fire ryttere

Jesus (Lammet) åpner hvert segl. Johannes får tilbud om å se innholdet billedlig fremstilt i et syn. I begynnelsen av sjette kapitel skriver han: «Og jeg så da Lammet åpnet et [det første] av de sju segl, og jeg hørte et av de fire livsvesener si som med tordenrøst: Kom!» (Åp 6:1).

Hver av Åpenbaringsens fire ryttere rir på en hest av forskjellig farge. En er hvit, en er rød, en er svart og en er gulblek (Åp 6:1-8). Disse fargene har spesiell symbolsk betydning, som rød for krig. La oss se litt på disse fire beskrivelsene:

På den hvite hesten sitter det en rytter som «hadde en bue, og det ble gitt ham en krone, og han drog ut med seier og for å seire» (Åp 6:2). Noen har forvekslet dette bildet med det vi finner i 19. kapitel, som også er en rytter på en hvit hest. Men en rask sammenligning av disse to kapitlene viser at de to rytterne ikke har stort annet til felles enn de hvite hestene.

Rytteren i sjette kapitel er for eksempel innstilt på erobring, mens rytteren i det nitende vil øve guddommelig og *rettferdig* straff for synd: «Og han som sitter på den, heter Trofast og Sannferdig, og han dømmer og stri-

¹ sv «sigill»

4. KAPITEL

De seks første segl blir åpnet

der med rettferdighet» (Åp 19:11). Denne rytteren kalles «Guds ord» og «Kongers konge og herrers herre» (Åp 19:13, 16). Rytteren i 19. kapitel er helt entydig Jesus, den triumferende Messias som er kommet for å herske over verden.

Hvem er så rytteren på den hvite hesten i sjette kapitel? Han blir fulgt av tre andre ryttere, og de fungerer som bilder på ødeleggelse og død. Det ville være meningsløst om mannen på den hvite hesten skulle være et bilde på Kristus som kommer tilbake for å gjenopprette *fred* på jorden. Den hvite hesten i 6. kapitel står for dem som hevder at de kan bringe menneskene noe som bare den sanne Messias — Jesus — er i stand til å gi dem. Disse bedragerne forsøker å overvinne og ødelegge alle som er uenige med dem.

Meningen med den andre rytteren er klar. Han er et symbol på krig. Mannen på den røde hesten tar «freden bort fra jorden» og svinger et «stort sverd». I hans kjølvann vil folk «slakte hverandre» (Åp 6:4).

En tid med stor hungersnød

Rytteren på den svarte hesten «hadde en vekt i hånden». Samtidig høres en stemme som sier: «Et mål hvete for en denar, og tre mål bygg for en denar. Men oljen og vinen skal du ikke skade» (Åp 6:5-6).

Denaren var en romersk sølvmynt og tilsvarte en vanlig arbeiders dagslønn (Matt 20:2). I oldtiden var ikke olje og vin luksus,

men livsfornødenheter. Korn, most (ugjæret råsaft) og olje ble gjerne nevnt sammen som den viktigste hverdagskost (5 Mos 7:13; 11:14; Hos 2:8, 22).

Vi skjønner at rytteren på den svarte hesten står for sult og hungersnød. Han har med seg en vekt for å veie opp og dele ut knapt tilmålte rasjoner. Han representerer en tid hvor de mest nødvendige varer blir solgt til sterkt oppskrudde priser. Det er knapt med mat, og folk får beskjed om at de ikke må skade de dyrebare matvarene.

Den gulbleke hesten har en rytter som kalles «Døden, og dødsriket fulgte med ham» (Åp 6:8). Det greske ordet for «gulblek», *chloros*, brukes andre steder i Åpenbaringen om den grønne fargen på planter og vekster (Åp 8:7; 9:4). Her er det brukt om den avslørende gustengule, sykelige ansiktsfargen hos en som dør av smittsom pest.

De fire rytterne bringer menneskeheten umåtelige lidelser. Johannes skriver: «Og det ble gitt dem makt over fjerdedelen av jorden, til å drepe med sverd og med hungersnød og med pest, og ved villdyrene på jorden» (Åp 6:8).

Jesu profeti på Oljebjerget

Dette er alt Åpenbaringen forteller om de fire ryttere. Men også Jesus omtaler forholdene som de fire ryttere representerer (se Matteus 24, Markus 13 og Lukas 21).

Jesu disipler hadde kommet til Jesus og spurt: «Si oss, når skal dette skje? Og hva skal være tegnet på ditt komme og på tidsalderens ende?» (Matt 24:3). Da skisserte Jesus det som vil skje før slutten av denne tidsalder og Messias' gjenkomst. De fleste av hendelsene skulle komme før, og lede til det spesielle «tegn» på Kristi gjenkomst (Matt 24:30). Som i Åpenbaringen er det i denne profetien et *handlingsforløp* som binder den ene hendelsen til den neste i en generell tidsorden.

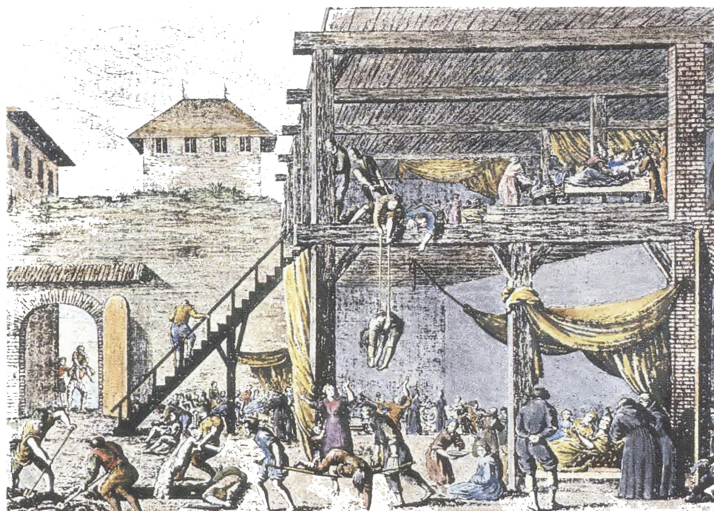
Legg merke til hvordan Jesus begynner sin skissering av verdensbegivenhetene, og hvordan den svarer til det som er skrevet i Åpenbaringsboken. Han sa til disiplene: «Ser til, at Ingen forfører eder! Thi Mange skulle komme i mit Navn og si: *Jeg er Kristus*. Og de skulle forføre Mange. Men I skulle høre *Krige og Rygter om Krige*. Ser til, at I ikke forskrækkes! Thi dette bør alt sammen ske; men Enden er ikke endda. Thi Folk skal reise sig mod

Folk, og Rige mod Rige, og der skal være *Hunger og Pest* og *Jordskjælv* her og der. Men alle disse Ting ere en *Begyndelse til Smerterne*» (Matt 24:4-8, 1904-overs., våre uthevelser).

Vi kan se at Kristus sa det vil komme: (1) bedragere som falskelig ville påberope seg hans makt og myndighet og fremstille seg som frelsere og redningsmenn, både politisk og religiøst; (2) kriger og rygter om krig; (3) hungersnød; (4) pestepidemier og jordskjælv.

Krig fører selvsagt iblant til politisk betinget hungersnød. Hunger kan føre til pest, noe også naturkatastrofer som jordskjælv kan gjøre.

Legg nøye merke til at de fire forhold som Jesus beskriver i Matteus 24, tilsvare synet med de fire rytterne i Åpenbaringen 6. Disse katastrofene kommer før de siste tider og bare foregriper eller peker frem mot dem. Jesus sa at «ennå er ikke enden kommet», og

at ulykkene bare var «begynnelsen på fødselsveene».

Gjennom tidene har forskjellige falske frelsere kommet «i Jesu navn». De kan ha lovet «utfrielse» i form av bedre religiøse, politiske, sosiale eller økonomiske forhold. Krieger har herjet menneskene gjennom alle tider, noe også hungersnød og epidemier med grufulle sykdommer har gjort.

Svartedauden (byllepesten) alene drepte minst tredjeparten av alle de som levde i Europa på 1300-tallet. Den verdensomspennende influensaepidemien i 1918 drepte dobbelt

ÅPENBARINGENS FIRE RYTTERE — *Falske ideologier, krig, hunger og epidemier med dødbringende sykdommer som rammer menneskeslekten, symboliseres ved de fire rytterne.*

så mange mennesker som det selve 1. verdenskrig gjorde, kanskje 20 millioner. I nyere tid er millioner blitt drept eller såret i tre kriger alene: Afghanistan, Irak-Iran og Kambodsja.

Uansett hvor forferdelige disse hendelsene har vært, sier Jesus at vi ikke nødvendigvis må se dem som ensbetydende med «de siste dager». De gir oss bare en antydning om det vi må vente når det går mot slutten i tiden like før Jesu genkomst.

Det femte og det sjette segl

Så kommer vi til Åpenbaringens femte og sjette segl. Også de er i sjette kapitel. Johan-

nes skriver: «Og da Lammet åpnet det femte seglet, så jeg under alteret deres sjeler som var blitt slått i hjel for Guds ords skyld og på grunn av det vitnesbyrd som de hadde» (Åp 6:9).

I profetien på Oljeberget refererer også Jesus til denne hendelsen under det femte segl. Det gjør han umiddelbart etter at han i detalj har beskrevet det som skjer ved «begynnelsen på fødselsveene». Han sier til sine disipler: «Da skal de overgi dere til trengsel og slå dere i hjel. Og dere skal hates av alle folkeslag for mitt navns skyld... For da skal det bli en trengsel så stor som det ikke har vært fra verdens begynnelse til nå, og heller ikke mer skal bli!» (Matt 24:9, 21).

Det femte segl skildrer en tid med store prøvelser, blant annet et martyrium for troende. I likhet med Åpenbaringen legger også resten av Det nye testamente vekt på hvordan

dette virker på Guds åndelige folk — hans kirke.

Martyrenes rop, som fins i det femte segl, står for Guds folk som gjennom tidene er blitt «slått i hjel for Guds ords skyld» (Åp 6:9). De stiller det spørsmålet som Guds folk alltid har stilt: «Herre, du hellige og sannferdige! Hvor lenge skal det vare før du holder dom og hevner vårt blod?» (vers 10).

Men begivenhetene i endetiden når et kokepunkt, hvor det vil være tilsomt om menneskeheten vil kunne overleve. Jeremia skrev om denne perioden og de hendelser som straks vil følge. Han ropte ut: «Ve! Stor er den dagen, det er ingen som den. En trengselstid er det for Jakob» (Jer 30:7).

Daniel kalte det «en trengselstid som det ikke har vært fra den dag noe folkeslag ble til»

Apenbarings fire ryttere rep- resenterer fire former for lidelser som har hjem- søkt menneskene.

(Dan 12:1). Det er den samme tid som Jesus beskriver i Matteus 24:21. Denne nøden ville nå sitt klimaks i menneskehetens død, om ikke Kristus grep inn (vers 22).

Straks etter det femte segls store trengsel følger kosmiske uroligheter. Johannes skriver: «Og jeg så da Lammets åpnet det sjette seglet — og se: Det ble et stort jordskjelv, og solen ble svart som en sekk av hår, og hele månen ble som blod. Og himmelens stjerner falt ned på jorden» (Åp 6:12-13).

Sammenlign denne beskrivelsen av det sjette segl med hva Jesus sa vil følge etter den store trengsel: «Men straks etter de dagers trengsel skal solen bli formørket og månen skal ikke gi sitt skinn. Stjernene skal falle ned fra himmelen, og himmelens krefter skal røkkes» (Matt 24:29). Både i Åpenbaringen og i Matteus 24 kommer de himmelske tegn *etter* den store trengsel.

I sjette kapitel av Åpenbaringen blir altså følgende seks forhold nevnt, hvert beskrevet

under sitt eget segl: (1) falske messiaser, (2) kriger, (3) hungersnød, (4) epidemier, (5) den store trengsel og (6) de himmelske tegn eller kosmiske uroligheter. Hittil svarer disse hendelsene til det Jesus profeterte på Oljeberget.

Etter de himmelske tegn: Guds vrede

Hva kommer så etter de himmelske tegn ifølge Åpenbaringsboken? Det får vi vite i siste vers i sjette kapitel: «For deres store vredesdag er kommet, og hvem kan da bli stående?»

Profeten Joel satte Guds vredesdag i dens kronologiske perspektiv. Han skrev: «Solen skal forvandles til mørke og månen til blod [to himmelske tegn] før Herrens dag kommer, den store og forferdelige» (Joel 3:4). Her har vi en viktig rekkefølge. De himmelske tegn viser seg umiddelbart *etter* den store trengsel, dvs Satans vrede, og før Herrens dag.

Skremmende varsler i atmosfæren og omgivelsene kommer like før Messias kommer tilbake. Voldsomme jordskjelv rammer jorden. I Bibelen er dette gjennomgående trekk ved guddommelige inngrep (Jes 2:19; 13:13; 24:17-20; Hag 2:6).

Atmosfæren formørkes fordi solskinet blir stengt ute. Månen ser blodrød ut. Det faller «stjerner», dvs meteorer, ned på jorden. Himmelen «viker bort, likesom en bokrull». Fjell og øyer flyttes fra sine steder.

Alle blir vettskremt når Herrens endelige vredesdag slår til. Folk vil hyle i redsel: «Fall over oss og skjul oss for hans åsyn som sitter på tronen, og for Lammets vrede» (Åp 6:16). «Lammets vrede» er et uvanlig uttrykk, og brukes bare denne ene gangen her i Åpenbaringen. Ellers i Bibelen kalles tiden «Guds vrede».

Denne Guds vrede er et grunntema i Bibelen. «Herrens dag» er en vredens og straffens dag (Jes 2:10-21; 13:6-16; Sef 1:14-18). Det er ikke ondsinnet hat, men Guds svar på synder man stivsinnnet ikke har angret på, som har ført til slik ubeskrivelig elendighet og lidelse blant mennesker.

Åpenbaringsens sjette kapitel fører oss altså helt frem til tiden for når Gud griper fullstendig inn i menneskenes forhold i de siste dager. Han gjør dette ved å sende stadig sterkere plager og ødeleggelser til vår klode. Men Gud kan ikke la vår jord føle hele hans vrede før han skaffer sitt folk beskyttelse. Åpenbaringen skifter nå scenen midlertidig for å vise oss hva som skal skje med dem som er lydige mot Gud.

De seks første segl representerer altså de fryktelige hendelsene som bryter ut over hele verden. De viser hvordan menneskene må ta konsekvensene av sine syndige handlinger, og varsler samtidig at Guds dom er nær.

Syvende kapitel flytter over til en annen scene. Det tar opp historien om Guds folk, og besvarer spørsmålet i Åpenbaringen 6:17: «For deres store vredesdag er kommet, og hvem kan da bli stående?»

I synet ser Johannes de trofastes trygghet som en kontrast til den syndefulle verdens nesten totale ødeleggelse.

Guds vrede holdt tilbake

Idet det syvende kapitel i Åpenbaringen begynner, merker vi at Guds vrede — Herrens dag — er holdt tilbake for en kort stund. Johannes ser «fire engler som stod ved jordens fire hjørner og holdt på jordens fire vinder» (vers 1).

Disse vindene, fra de fire verdenshjørner, representerer Guds straffedom. Vindene er spesielt hindret i å blåse mot jorden, havet og trærne (Åp 7:1). Når de tre første englene blåser i sine basuner, vil de slå ned på disse økologiske målene (Åp 8:7-10).

Straks etter synet med «de fire vindene» hører Johannes en annen engel si: «Skad ikke jorden eller havet eller trærne før vi har satt et segl på vår Guds tjenere i deres panner» (Åp 7:3). Dette seglet innebærer at de får «dets [Lammets] Fars navn... på [deres] panner» (Åp 14:1).

Profeten Esekiel opplevde et lignende syn. Han så mennesker i Jerusalem (et symbol på alle Israels stammer) som var bekymret over alle syndene som ble begått i byen (Esek 9:4). De fikk et «tegn i pannen». Hva betyr så det å «få et tegn i pannen» og å bli «beseglet»?

De som blir «beseglet»

Det at disse menneskene blir «beseglet», er et symbolsk uttrykk for at de er identifisert som mennesker som tilhører Gud. De er «merket» som beskyttelse mot prøvelsene som skal komme.

Guds tjeneres «merke» eller «segl» står også i motsetning til det merket som «dyrets» tilhengere får, i et syn som Johannes snart får se. De blir brennemerket med dyrets navn (Åp 14:11; 16:2; 19:20). Det utskiller og merker slike mennesker som Guds fiender.

De 144 000 er den første gruppen som blir beseglet og beskyttet mot det som skal komme

5. KAPITEL

Guds folk i vredens tid

(Åp 7:3-8). Hvem er disse menneskene? De er Guds tjenere, forteller Åpenbaringen. Det betyr at de lyder ham. De er altså Guds folk, medlemmer av hans kirke.

I Åp 14 blir de 144 000 igjen nevnt. Johannes sier om denne gruppen: «Det er de som ikke har gjort seg urene med kvinner, for de er som jomfruer... De er kjøpt fra menneskene til en førstegrøde for Gud og Lammet» (Åp 14:4). I denne sammenheng symboliserer de 144 000 dem som er trofaste mot Gud og hans veier.

De i denne gruppen er *åndelige* jomfruer. De driver ikke åndelig utukt ved å følge falske religiøse og filosofiske lærdommer. De har omvendt seg fra sin ugudelige oppførsel. De er trofaste mot Guds fullkomne vei.

Men denne gruppen er bare den første som kommer inn under Guds nåde. De er «førstegrøden» av en mye større åndelig innhøsting som skal komme, slik Åpenbaringen 14:4 påpeker.

I sitt forsvar foran den romerske øvrighet sa Paulus at han ble dømt for sitt håp om oppstandelsen: «Det som vårt tolvstamme-folk under uopphørlig gudstjeneste natt og dag håper å vinne fram til» (Apg 26:7).

Åpenbaringsboken, Apokalypsen, legger vekt på det åndelige Guds folk, det vil si Guds kirke. De 144 000 omfatter derfor de faste troende som vil få overnaturlig beskyttelse mot de trengsler og prøvelser som Guds vrede medfører i de siste tider (Åp 9:4).

I sitt neste syn ser Johannes en mye større

gruppe, «en stor skare som ingen kunne telle». De kommer fra «alle folkeslag og stammer og folk og tungemål», og de er alle «kledd i lange hvite kjortler» (Åp 7:9).

Denne store skaren består av individer «som kommer ut av den store trengsel» (Åp 7:14). Hvis de kommer «ut av» den store trengsel, må de ha vært i den. Bruken av bestemt form viser at det her er tale om den samme trengsel og prøvelsene ved tidsalderens ende som Jesus omtalte (Matt 24:21).

Riktignok vil noen av Guds folk bli utsatt for den store trengsels lidelser. Men Gud kommer til å beskytte dem som er blitt forseglet, fra sin verdensrystende vrede.

Straks Guds sanne tjenere har fått denne beskyttelsen, er tiden inne til at den virkelige Herrens dag — Guds vrede over en syndende menneskehet — kan begynne.

Guds vrede begynner

Nå kommer vi til Åpenbaringens åttende kapittel og åpningen av det syvende og siste segl. Her beretter Johannes om et nytt syn:

«Da Lammet åpnet det sjuende seglet, ble det stillhet i himmelen omkring en halv time. Og jeg så de sju engler som står for Gud, og det ble gitt dem sju basuner» (Åp 8:1-2).

Her tar den himmelske hærskare en pause i stillhet. Kanskje de stopper for å tenke over det som skal komme, og se over bønnene fra Guds folk, de hellige (Åp 8:4). Det er en dramatisk pause eller stille før Guds vredes endelige storm. Nå er *basunplagene* klare til å slå til.

Basuner hadde en fremtredende plass i hendelser som er nedtegnet i den hebraiske Bibel. De ble brukt til å kalle folk sam-

men, til å varsle at stammene skulle flytte, og for å markere høytider. De ble også brukt til å slå alarm i krigstid og ved kroninger.

Nå varsler basuner at Guds vredesdag er nær. Det er krigstid i verden (Sef 1:14–16). Lyn og torden, volsom støy og mektige jordskjelv

De siste trinnene i Guds inngrep i menneskenes forhold skjer når den syvende basun lyder.

varsler begynnelsen på Guds vrede (Åp 8:5). Verden skjelver for Guds nærvær, slik det gamle Israel gjorde ved Sinai berg (2 Mos 19:16).

De tidligere seglene skildret de uunngåelige konsekvensene av at menneskene er så fulle av synd. Nå retter Gud basunplagene mot en verden som ikke vil oppgi sin fiendtlige holdning mot ham. Disse basunplagene får virkning for en betydelig del av jorden (Åp 8:7–12).

Disse straffedommene har som formål å lede menneskeheten til omvendelse. Tragisk nok nekter mesteparten av menneskeheten å omvende seg (Åp 9:20). Før farao ville la oldtidens israelitter slippe fri fra fangenskapet, ble Egypt hjem søkt av plager (2 Mos 10:7). I endetiden vil fryktelige hendelser skremme dem som har makt i verden. Det vil også føre til at Guds folk blir sluppet fri, befridd fra det tyranniske «dyret» som dominerer over verden.

Johannes ser syv basunsyner. De utgjør det syvende segl. Basunene kommer etter tur og representerer faktiske hendelser i fremtidens verden. Disse basunene skildrer plager, lidelser eller katastrofer som Gud vil bringe over en verden som nekter å omvende seg.

Vi har sett at «deres [Guds og Lammets] store vredesdag» ble varslet på slutten av det sjette segl (Åp 6:17). Disse syv basunene (som utgjør det syvende segl) viser hendelser som skal finne sted på Herrens dag. Det er tiden for når Gud begynner å ta direkte styring med en syndig verden.

Det kommer til å bli en tid med stor forvir-

ring. Den gammeltestamentlige profeten Sefanja skrev om denne tiden: «Nær er Herrens dag, den store. Den er nær og kommer med stor hast . . . *En vredens dag* er den dagen, en dag med nød og trengsel, en dag med omveltning og ødeleggelse . . . *en dag med basunklang* og hærskrig mot de befestede byer og de høye murtinder» (Sef 1:14–16).

De fire første basunplager

De fire første basunplagene slår til mot selve jorden og skaper en økologisk katastrofe av globale dimensjoner. Synet skildrer stiliserte scener hvor en tredjedel av alt som rammes, blir ødelagt.

- Den første engels basun lyder. En brølede ildstorm ødelegger tredjedelen av alle skoger og alt planteliv i verden (Åp 8:7).

- Den andre engels basun lyder. Johannes ser «noe som lignet et stort, brennende fjell» bli kastet i havet. Tredjedelen av alt liv i sjøen dør og tredjedelen av alle skip ødelegges (Åp 8:8–9).

- Den tredje engels basun lyder. Johannes ser «en stor stjerne» (kanskje en meteor) som faller ned fra himmelen, «flammende som en fakkell». Den forgifter tredjedelen av alle vannforsyningene i verden (Åp 8:10–11).

- Den fjerde engels basun lyder. Store forstyrrelser blokkerer delvis lyset fra solen, månen og stjernene (Åp 8:12).

Straks før de siste tre englers basunstøt kommer det en kunngjøring. Disse basunstøtene har fått en egen betegnelse, «de tre veer», fordi de er spesielt forferdelige. Johannes ser

De fire første basunplagene skaper en økologisk katastrofe av verdensomspennende omfang.

opp og hører «en ørn som fløy under det høyeste av himmelen» og roper ut: «*Ve, ve, ve* over dem som bor på jorden, for de andre basunrøster av de tre engler som ennå skal blåse!» (Åp 8:13).

«Det første ve», eller den femte basun, blir beskrevet i Åpenbaringen 9:1–11. Den makt som

Åpenbaringens syv segl¹

Åpenbaringens fire ryttere

Første segl	Annet segl	Tredje segl	Fjerde segl	Femte segl	Sjette segl	
Hvit hest	Rød hest	Svart hest	Gulblek hest	Stor trengsel ²	Himmelske tegn	
						
Bedrag	Krig	Hunger	Pest			
Åp 6:1-2	Åp 6:3-4	Åp 6:5-6	Åp 6:7-8	Åp 6:9-11	Åp 6:12-17	
						Stilhet i himmelen (Åp 8:1-6)
						Første basun
						Tredjedelen av alle trær og alt gress brennes opp
						Åp 8:7

Guds folk besegles
Åpenbaringen 7; Efeserne 1:13-14; Esekiel 9:4

¹ sv sigill ² sv nød

bringer ødeleggelsen som kalles «det første ve», stiger opp av «avgrunnen». Senere, i Åp 17:8, ser vi dette tolket som en siste gjenfødelse av et stort rike. Denne makten overtar den politiske og militære styring over en stor del av verden.

Dette er det Johannes ser når den femte engel blåser i sin basun: En «stjerne» faller fra himmelen og får nøkkelen til avgrunnen. Dette refererer til Satan selv, som kalles «avgrunnens engel» (Åp 9:11).

«Den åpnet avgrunnens brønn, og en røk steg opp av brønnen som røken av en stor ovn... Ut av røken kom det gresshopper på jorden. Det ble gitt dem makt...

Gresshoppens skikkelse var likesom hester, rustet til krig... Og deres ansikt var som menneskers ansikt... Og lyden av vingene deres var som lyden av vogner... De har haler med brodder som skorpioner, og i halene ligger deres makt til å skade menneskene i fem måneder» (Åp 9:2-10).

Den femte basunen innvarsler altså en vel-

dig katastrofe. Det gir et bilde av en enorm militær og politisk supermakt, som vil straffe andre nasjoner gjennom krig. Denne supermaktens militære styrker ledes imidlertid av «avgrunnens engel» (Åp 9:11). Dette er en dårlig skjult henvisning til djevelen Satan, denne verdens usynlige hersker (Åp 12:9).

Johannes hører plutselig: «Det første ve er over. Se, ennå kommer det to ve-rop etter dette» (Åp 9:12).

Den sjette basun, eller «det annet ve»

Straks etter at en engel sier dette, hører Johannes basunen til den sjette engel lyde. Det han nå ser og hører, er ufattelig: en hær på 200 millioner ryttere (vers 16).

Johannes skriver videre: «Slik så jeg hestene i mitt syn, og de som satt på dem: De hadde ildrøde og mørkeblå og svovelgule brynjer. Hestenes hoder var som løvehoder, og av munnen på dem gikk det ut ild og røk og svovel» (Åp 9:17). I synet ser han at denne

Herrens dag — tiden for Guds vrede

(Joel 2:1; Åp 6:15–17; 11:18; 14:19; 15:1)

Syvende segl: Syv basunplager (Åp 16:1)

Annen basun	Tredje basun	Fjerde basun	Femte basun	Sjette basun	Syvende basun: Jesu Kristi gjenkomst og de syv siste plager						
					Første plage	Annen plage	Tredje plage	Fjerde plage	Femte plage	Sjette plage	Syvende plage
Tredjedelen av havet blir til blod, tredjedelen av sjødyrene dør, tredjedelen av skipene ødelegges	Tredjedelen av elvene blir til malurt	Tredjedelen av sol, måne og stjerner formørkes	Gresshopper som symboliserer dyrets militærmakt (Åp 17:8-14)	200 millioner ryttere; tredjedelen av menneskene drept, menneskene omvender seg ikke	Byller på dem som tar imot dyrets merke	Havet blir til blod, alle sjødyr dør	Elvene blir til blod	Solen svir menneskene med stor hete, menneskene spotter Gud	Dyrets regjeringssete hjem søkt	Euftrat uttørres, verdens hærstyrker samles til Harmageddon (Joel 3:14–22)	Stort jordskjelv og store hagl
Åp 8:8–9	Åp 8:10–11	Åp 8:12	Åp 9:1–12	Åp 9:13–21	Åp 16:2	Åp 16:3	Åp 16:4–7	Åp 16:8–9	Åp 16:10–11	Åp 16:12–16	Åp 16:17–21
			Første ve	Annet ve	Tredje ve (Åp 8:13)						

Jesu Kristi gjenkomst

Åpenbaringen 10:7; 11:15–19; 19:1–21;
Matteus 24:30–31; I Korinter 15:51–52;
I Tessaloniker 4:16; Sakarias 14:1–4

hæren rykker frem vestover og krysser elven Euftrat, som går gjennom våre dagers Irak.

Euftrat har stor symbolsk betydning i verdenshistorien. På Salomos tid markerte den grensen mellom det gamle Israel og folkeslagene østenfor. I år 539 f Kr ledet den medisk-persiske kongen Kyros elven inn i et annet løp, slik at den ikke rant gjennom sentrum av Babylon. Dermed kunne Kyros og hans tropper lure seg ubemerket inn i byen på det tørre elveleiet. De overrumplet innbyggerne og erobret byen, med det resultat at det babylonske rike falt.

Rytterhæren på 200 millioner som Johannes skildrer i Åpenbaringen, representerer en stor invasjon østfra under en verdenskrig. Denne veldige horden krysser Euftrat og går mot det hellige land. En tredjedel av menneskene blir drept (vers 15, 18). Det Johannes blir vitne til, er tydeligvis annet stadium i en total verdenskrig av dimensjoner som er ukjente selv til denne dag.

Enda en basun skal lyde

Verdens prøvelser slutter ikke med niende kapitel. En siste basunplage, «det tredje ve», gjenstår fortsatt. Nå ser Johannes en engel som står med en fot på land og den andre på vannet. Så skriver Johannes ned det han hører, at «nå er tiden ommel! Men i de dager når den sjuende engelens røst blir hørt . . . da skal også Guds hemmelighet bli fullbyrdet, slik som han forkynte for sine tjenere profetene» (Åp 10:6–7).

Men før Johannes får se synene med denne syvende engel, ser han andre hendelser som må registreres, og som angår historien til Guds folk og forkynnelsen av evangeliet. De neste kapitlene vil oppsummere Satans og hans jordiske redskapers kamp — og den voksende intensiteten i den kampen — for å utsette kirken og dens lære. Disse hendelsene foregår hovedsakelig i de urolige tidene under den store trengsel og Guds vrede.

6. KAPITEL

De to vitnene

Fremmarsjen av Åpenbaringens profetiske hendelser blir midlertidig avbrutt etter at den sjette engel har blåst i basun («det annet ve») (Åp 9:13-21).

Nå kommer to innskutte kapitler i Åpenbaringen. De bringer leseren å jour med en meget viktig hendelse som kulminerer i de siste dager. Hendelsen er en milepæl i det avsluttende og mektigste avsnitt i forkynnelsen til verden av evangeliet, dvs det gode budskap om at Guds rike skal komme.

I 10. kapitel ber en røst fra himmelen Johannes om å ta en åpen bok som en engel holder i hånden. Johannes får beskjed om å spise denne lille, bittersøte boken (Esek 2:8—3:3). Bladene i boken smaker som honning for ham, og det betyr at Guds dom og Guds plan er riktig og rettferdig. Men etter at han har spist boken, får han fryktelige smerter i magen. Det antyder at verden ikke godtar hverken Guds dommer eller hans sterke oppfordring til omvendelse.

Derfor ville forkynnelsen av det frelsende evangeliet føre til forfølgelse og iblant døden for Guds tjenere. Likevel får Johannes beskjed om å forkynne det glade budskap tross mulige tilbakeslag. Oppdraget lyder: «Igjen skal du profetere om mange folk og nasjoner og tungemål og konger» (Åp 10:11). Profetisk utfører de to vitnene i Åpenbaringen 11 det samme oppdraget i de siste dager.

I et syn hører Johannes en talsmann, en engel, si følgende om disse to personene: «Og

jeg vil gi mine to vitner å profetere i tusen to hundre og seksti dager» (Åp 11:3). Regner vi et profetisk år som 12 måneder, hver på 30 dager, vil de to vitnene kunngjøre sitt advarende budskap i tre og et halvt år.

Mens de vitner, ligger den hellige by Jerusalem under fremmede hærer. Det er angitt at dette styret skal vare i 42 måneder (Åp 13:5). Da 12 måneder svarer til ett år, blir også dette tre og et halvt år.

Gud må beskytte sitt folk på denne tiden, ellers vil de lide under en intens forfølgelse. Vi får vite at denne perioden med beskyttelse varer «en tid og tider og en halv tid» (Åp 12:14). Setter vi en «tid» lik ett år, blir også det tre og et halvt år: en tid + (to) tider + en halv tid.

Guds overnaturlige makt ledsager de to vitnenes forkynnelse. Johannes skriver: «De har makt til å lukke himmelen, så det ikke faller regn i de dager de er profeter. Og de har makt over vannene, til å gjøre dem til blod, og til å slå jorden med alle slags plager, så ofte de vil» (Åp 11:6).

De to vitnene må formane folk til å omvende seg og lyde Gud. De blir ikke godt mottatt av verdens borgere eller av de herskende politiske og religiøse myndigheter, så deres skjebne er gitt på forhånd.

De to vitnene vil lide martyrdøden: «Dyret som stiger opp fra avgrunnen, [skal] føre krig mot dem og seire over dem og drepe dem» (Åp 11:7). For første gang i Åpenbaringen møter vi formelt kirkens jordiske hovedfiende og motstander i de siste dager, nemlig «dyret».

Når de to vitnene har lidd martyrdøden, vil likene deres ligge i tre og en halv dag på gaten i «den store byen . . . hvor deres Herre ble korsfestet» (Åp 11:8). Dette henspiller åpenbart på Jerusalem — en by som dengang som nå er sentrum for verdens oppmerksomhet. Her kalles den billedlig for «Sodoma» og «Egypt». Det betegner byen, fra Guds synspunkt, som et sted fullt av synd. (Se Jesaja 1:10, hvor Jerusalem kalles Sodoma.)

I Åpenbaringen er det flere henvisninger til en annen «stor by» som kalles «Babylon den store» (Åp 16:19; 17:5; 18:2). De politisk-religiøse makthaverne i den ene «store by», Babylon, dreper de to vitnene i den andre «store by».

I krisen på slutten av vår tidsalder vil inn-trengere fra land utenfor Midtøsten herske over Jerusalem. Men den skal bli Guds by

i fremtiden, og den sanne religion vil komme derfra (Jes 2:3). Derimot vil Gud for alltid utsette setet for den falske religion, nemlig Babylon den store (Jes 47:1-11).

Når verdens folk får høre at «verdens plage-ånder» er drept, vil de utrope en alminnelig helligdag. Verden gleder seg over at de to vitnene er døde. De «skal glede seg over dem og fryde seg, og de skal sende gaver til hverandre». Dette skyldes at de forhatte to vitnene hadde «plaget» verden ved å tale Guds sanne ord og bringe plager til jorden (Åp 11:6, 10). Men verdens folk har sitt livs største overraskelse i vente.

De rettferdige dødes oppstandelse

«Vent nå litt! Det umulige hender her!» utbryter tilskuere i Jerusalem. Folk blir helt forbløffet over det de får se. De to likene kommer plutselig tilbake til livet igjen. De to drepte martyrene rører på seg — de er levende igjen!

De står på sine ben og hører en høy røst si: «Stig opp hit!» De stiger opp mot himmelen i en sky mens deres fiender ser på (Åp 11:12). Det som her er skildret, er intet mindre enn en hendelse som innvarsler de rettferdige dødes oppstandelse. Den kommer like før den syvende og siste basun lyder — den neste profetiske hendelsen som blir beskrevet i Åpenbaringen (Åp 11:15).

Det er når oppstandelsen skjer at de rettferdige døde får evig liv. Apostelen Paulus skrev om den tiden:

«For Herren selv skal komme ned fra himmelen med et bydende rop, med overengels røst og med Guds basun, og de døde i Kristus skal først oppstå» (1 Tess 4:16).

I sitt brev til korinterne sier apostelen Paulus at de dødes oppstandelse vil skje «i ett nu, i et øyeblikk, ved den siste basun. For basunen skal lyde, og de døde skal oppstå uforgjengelige» (1 Kor 15:52).

De to vitner slutter å forkunne evangeliet nøyaktig¹ tre og en halv dag før den syvende og siste basun lyder. Den kunngjør både at de siste plager skal komme over menneskene, og at Messias skal komme. Også Jesus omtaler denne begivenheten:

«Og dette evangeliet om riket skal bli forkynt over hele jorden» — sannelig i stor grad oppfylt av de to vitnene med stor styrke — «til et vitnesbyrd for alle folkeslag, og så skal

enden komme» (Matt 24:14). De to vitnene har helt tydelig Moses og Elias som forbilder. De gjør tegn lik dem Moses og Elias gjorde i sine dager (sammenlign vers 5 og 6 med 1 Kong 17:1, 2 Kong 1:10 og 2 Mos 7:14-21).

I Åpenbaringen blir de to vitnene også kalt to oljetrær og de to lysestaker som står foran Herren (Åp 11:4). Sammenlign denne beskrivelsen med Sakarias' syn med de to oljetrær. De kalles «de to [som er] salvet med olje som står hos all jordens herre» (Sak 4:3, 11, 14). Det kan ikke sies stort mer om hvem eller hva disse to individene er. Når du leser dette, er deres profetering ennå fremtid.

Johannes lar oss følge strømmen av verdensbegivenhetene slik de blir levende beskrevet, gjennom en kronologisk markør i 11. kapitel i Åpenbaringen. Den forbinder oss direkte med siste vers i 9. kapitel.

«Og den sjuende engel blåste i basunen. Og høye røster ble hørt i himmelen, som sa: Kongedømmet over verden tilhører nå vår Herre og hans Salvete, og han skal være konge

Guds overnaturlige makt skal ledsage og bekrefte forkynnelsen som de to vitnene kommer med.

i all evighet» (Åp 11:15). Dette er tiden for når det eksisterende menneskestyret brytes sønder og sammen.

Messias overtar den politiske og religiøse makt. Hans «vrede [er] kommet» (Åp 11:18). De rettferdige dødes oppstandelse finner sted. De 24 himmelske eldste kunngjør at «du [Kristus] skal lønne dine tjenere profetene og de hellige og dem som frykter ditt navn, de små og de store» (Åp 11:18).

Åpenbaringsboken er imidlertid ikke helt rede til å beskrive hvordan Jesus til slutt griper inn i verdens anliggender. Nå skal vi se på de politiske og religiøse makter som dominerer verden i «de siste dager», og deres krig mot Guds folk.

¹ sv precis

7. KAPITEL

Dyret i kamp mot Guds kirke

Kapitel 12–14 i Åpenbaringen forteller om en veldig religiøs kamp, en konflikt som skal komme til å dominere verdensscenen i «de siste dager». Johannes viser hvordan og hvorfor Guds styre, som her på jorden blir representert av hans kirke, må utholde dødelige angrep fra det politiske, økonomiske og religiøse system som styres av djevelen.

Dette avsnittet markerer et hoved-vendepunkt i Åpenbaringen. Nå presiserer Johannes den underliggende årsak til den fiendtlighet som snart vil overvelde Guds kirke. Den blir tent av en slagen fiendes døds-kamp. Dette skaper en siste fryktelig trengselstid. Men utfallet er sikkert. Gud vil komme som dommer for å ødelegge sine fiender (kap. 15–19) og lønne sitt folk (kap. 20–22).

Scenen gjøres klar til den siste kamp. Kapitel 12–14 presenterer de skuespillerne som opptrer i hovedrollene. «Kvinnen» i 12. kapittel er Guds rene kirke, som er kjent som det åndelige Israel, Sion og «moren» (Gal 4:26; 6:16; Ef 5:23–24, 30–32; Heb 12:22).

Åpenbaringen avslører også hvem som er kirkens hovedmotstander, nemlig den fryktinngytende røde dragen med syv hoder, ti horn og syv kroner på hodene. Han er djevelen selv — Guds folks erkefiende (Åp 12:3, 9; 20:2). Kronene på Satans syv hoder representerer hans falske krav mot Kristus. Fordi Jesus er herrers Herre, er det ham alle myndighets-kroner tilhører (Åp 19:12, 16).

Den gode kvinne — Guds kirke

I Åpenbaringen 12 beretter Johannes at han i et syn fikk se en kvinne som er kledd med solen. Hun har månen under føttene og på hodet en krone av 12 stjerner (Åp 12:1). Hva betyr denne merkelige symbolikken?

Den bibelske patriarken Josef fikk i drømme se en lignende scene nesten 2000 år før Åpenbaringen ble skrevet. Han sa til sine brødre: «Nå har jeg drømt enda en drøm! Se, solen og månen og elleve stjerner bøyde seg for meg» (1 Mos 37:9).

Sammenhengen forklarer disse bildene. De er Josefs far Israel (solen), hans mor Rakel (månen) og hans elleve brødre (stjernene) (1 Mos 37:10). I dette tilfellet ville Josef selv være den 12. bror eller «stjerne». Altså har vi en klar henvisning til Israels fysiske familie. Israel vokste til et helt folkeslag og ble Guds utvalgte folk (5 Mos 14:2). Senere forkastet Gud midlertidig folket på grunn av dets synder, inntil Kristus kommer for annen gang som den utfriende Messias (Rom 11:25–27).

Den tilsvarende henvisningen i Åpenbaringen 12 er i første rekke til *det åndelige Israel*, det vil si Guds kirke, menighet eller folk som er unnfanget ved Guds ånd (Gal 6:16). I Åp 12 ser vi Guds kirke — den kirken som Jesus grunnla — når den er kommet i konflikt med Satan og det råtne riket under hans kontroll.

Satan forsøkte selvfølgelig å få Jesus selv drept kort etter at Jesus ble født som menneske (Matt 2:16). Djevelen mislyktes, forteller Bibelen. Jesus levde et fullkomment liv, ga soning for menneskenes synder ved sin død, og ble oppvekket igjen. Han grunnla sin kirke, som vokste både i antall og i åndelig kraft.

Historien viser at Guds folk under romernes forfølgelse måtte flykte og holde seg utenfor rikets grenser i 1260 år. (Dette er basert på at man regner en dag for hvert år etter Johannes' syn — se Åp 12:6 og dessuten Esek 4:5–6).

Johannes fører oss gjennom tidene til «endetiden» i 12. kapittel. Kampen mellom Satans styrker og Guds folk øker til hektisk intensitet.

Satan angriper kirken

Satan fører en gigantisk kamp mot Gud, men blir beseiret når han angriper hovedkvarteret som Gud styrer universet fra. Johannes forteller: «Den store drage ble kastet ned, den gamle slange, han som kalles djevelen og

Satan, han som forfører hele verden. Han ble kastet ned på jorden» (Åp 12:9).

Denne motstanden fra Satan er ikke ny. Jesus nevnte et tidligere nederlag Satan led da han første gang forsøkte å styrte Gud (Luk 10:18). Se også Jesaja 14:12–15, som beskriver hvordan den «strålende stjerne» (*Lucifer* på latin, altså Satan) falt fra himmelen. Sammenlign dette, som hendte før Adams tid, med 3. vers og første del av 4. vers i Åpenbaringen 12.

Åpenbaringen forteller at himmelen fryder seg fordi Satan i de siste dager blir utstøtt for alltid (Åp 12:12). Men jordens beboere lider vondt på grunn av hans nærvær. Nå begynner Satan sin siste offensiv, et forgjeves forsøk på å undergrave Guds plan for menneskeheten.

Djevelen retter hele sin oppmerksomhet mot forsøket på å få kontroll over hele menneskeslekten. Satans mål er å gjøre alle Guds folk til martyrer. Johannes hører en høy røst som sier: «Ve jorden og havet! For djevelen er steget ned til dere i stor vrede, fordi han vet at han bare har en liten tid» (Åp 12:12).

Generelt sett frelser Gud dem av sitt folk som viser ham troskap, kjærlighet og lydighet. Johannes bruker en kvinne som symbol for Guds kirke. Han sier: «Og den store ørnens to vinger ble gitt til kvinnen for at hun skulle fly ut til sitt sted i ørkenen... fra slangens ansikt» (Åp 12:14). Dette er et symbolsk uttrykk for Guds beskyttelse og viser den guddommelige utfrielse (2 Mos 19:4; 5 Mos 32:10–11; Jes 40:31).

Satan prøver å utslette Guds folk før det kan unnslipe — drepe hver eneste mann og kvinne! Han sender en «elv» etter kirken (Åp 12:15). Vannmasser brukes ofte i Det gamle testamente om overveldende ondskap eller hærer (Jes 59:19; Dan 11:22). Satans forsøk mislykkes. Gud hindrer at de han beskytter, kommer til skade (Åp 12:16).

Men ikke alle blir beskyttet. Slik det fremgår av Hebreerne 11:35–38, vil noen av de troende bli forfulgt og lide martyrdøden som et vitnesbyrd mot deres bødler. Blant Guds folk er det også noen som ikke helt ut har oppfattet advarselen om at de må omvende seg og seire. Disse personer går nå inn i sin ytterste prøvelse. De må styrke sin tro og overgivelse til Gud gjennom en ekstrem forfølgelse eller død for hans navns skyld.

Satan er anstifteren: «Dragen ble vred på

kvinnen, og drog av sted for å føre krig mot *de andre av hennes ætt*, mot dem som holder Guds bud og har Jesu vitnesbyrd» (Åp 12:17). Noen av Guds eget folk må lide i denne store trengsel eller massakre.

Dyrene i Åpenbaringen 13

Hvordan fører Satan krig mot Guds kirke? Hvordan søker han å vinne herredømme over verden? Kapittel 13 i Åpenbaringen besvarer begge disse spørsmål.

I sitt neste syn ser Johannes et motbydelig monstrum: «Jeg så et dyr stige opp av havet. Det hadde ti horn og sju hoder. På sine horn hadde det ti kroner» (Åp 13:1). Dette symbolet på Satans jordiske makt — dyret som stiger opp av havet — er en politisk makt formet i Satans bilde (Åp 12:3).

Skapningen i Åpenbaringen 13 er en grotesk sammensetning av kroppsdeler fra en leopard,

Satan vil forsøke å få herredømme over menneskeslekten og la alle dem som liter på og lyder Gud, lide martyrdøden.

bjørn og løve (vers 2). Et av dens hoder ble dødelig såret, men ble så mirakuløst helbredet (vers 3).

Johannes skriver: «Og all jorden undret seg og fulgte etter dyret... Og de... sa: Hvem er lik dyret og hvem kan stride mot det?» (Åp 13:3–4). Dyret får makt «over hver stamme og hvert folk og hvert tungemål og hvert folkeslag. Alle som bor på jorden, skal tilbe det» (Åp 13:7–8).

Dette er kirkens jordiske fiende — den *politisk-militære* makt som Satan bruker til å føre krig mot de troende. Dyrets makt og myndighet kommer imidlertid direkte fra dragen, djevelen Satan (Åp 13:2).

Her har vi en supermakt med umåtelig styrke. Den får iallfall midlertidig herredømme over verden. Satan bruker dens politiske makt til å utslette og ødelegge Guds folks virksomhet. Gud tillater denne makten «å føre

krig mot de hellige og seire over dem» (Åp 13:7).

Nok et dyr dukker opp

Johannes ser også et annet dyr. Det har to horn som et lam og taler som en drage (Åp 13:11). Det er altså en slags ulv i fåreskinn. Dette dyret foregir å være noe det ikke er, hverken moralsk eller åndelig.

Dyret representerer religiøs makt i nær kontakt med det første dyret, en stor militær og politisk makt. Om dette dyret skriver Johannes: «Det bruker hele det første dyrets makt for dets øyne» (Åp 13:12). Dette andre dyret utfører store tegn, og det «forfører dem som bor på jorden» (Åp 13:14). Dets rolle er å få folk til å tilbe det første dyret. Dette dyret bruker tegn, økonomisk boikott og trusler for å oppnå sin hensikt. Som en falsk Elias rydder dette andre dyret vei for det første.

Det falske politiske og religiøse systemet utøver også streng økonomisk kontroll over dem det hersker over. Det får alle til å motta et «merke» i høyre hånd og på pannen.

En mektig militær, politisk, religiøs og økonomisk supermakt vil få internasjonalt overherredømme.

«... Ingen kan kjøpe eller selge uten den som har merket: dyrets navn eller tallet for dets navn» (Åp 13:16-18).

Ingen slipper unna denne strenge økonomiske kontrollen. Alle må bøye seg for den — små som store, rike som fattige, frie som trelle. De som nekter å tjene «dyret», får ikke lov til å foreta selv de minste økonomiske transaksjoner.

Hva er så dette «merket»? Det er en parodi på den beseglingen av Guds tjenere som er nevnt i syvende kapitel. Merket viser hvem som tilber dyret. Metaforen kan henspille på flere forskjellige skikker.

På romernes tid ble ulydige slaver ofte brennemerket med eierens merke, omtrent som

buskap idag. Religiøs tatovering var også utbredt. De som tilba en spesiell gud, merket seg med tatoveringer for å vise sin lojale hengivenhet til denne guden.

Ordet «merke» ble også brukt om segl¹ som ble festet til forretningspapirer og stemplet med keiserens navn og dato.

Dette dyret er også identifisert med nummeret 666. Hva viser dette numeriske kryptogrammet til? Merket eller navnet er det samme som navnets *tall* (Åp 13:17). I mange språk brukes bokstaver også som tall, for eksempel i latin. Romertallet X står for 10, V for 5 osv. På en vegg i Pompeii er det rablet: «Jeg elsker den som har nummer 545.» Nummeret sto for navnet. Det er dette prinsippet Åp 13:17 viser til.

Verden like før «slutten»

Hittil har Åpenbaringen gjennom Johannes' syner gitt oss et glimt av tilstanden i verden i de siste dager. En ufattelig mektig militær, politisk, religiøs og økonomisk supermakt vil utøve internasjonalt overherredømme. Den blir Satans redskap i hans siste forsøk på å ta makten fra Gud.

Men la oss huske at den sanne kirke også vil være her på jorden. Gud vil beskytte den mot den store trengsel (Satans vrede) og hele Guds vrede (Åp 3:10).

Blant Guds folk vil det være noen som ikke vil endre seg eller vokse åndelig. Gud blir nødt til å utsette dem for forfølgelser og død for å gjøre dem åndelig fullkomne (Åp 3:18).

Guds folk blir ikke martyrer bare på grunn av åndelig slapphet. De to vitner lider for eksempel martyrdøden for å oppfylle Guds plan. Apostelen Peter ble korsfestet for å «ære Gud» (Joh 21:19). I alle fall blir martyrene «slått i hjel for Guds ords skyld og på grunn av det vitnesbyrd som de hadde» (Åp 6:9). Deres martyrium er et mektig vitnesbyrd om Gud.

Folkene blir ikke uten et vitne under denne tiden. De vil få lære om den sanne Gud og hans veier. Verden vil få vite at den frivillig følger djevelens levevis, og at den må omvende seg. Gud vil gi de to vitner makt til å forkynne dette evangeliet i tre og et halvt år i den verste delen av endetiden. Så kommer den syvende basun med sine syv siste plager, samtidig som Gud griper inn i menneskenes samfunn.

¹ sv sigill

Apenbaringen fører oss nå til slutten på de tusener av år av menneskenes historie. Gud har tillatt en usynlig makt, djevelen Satan, å påvirke en verden som er villig til å bli bedratt (2 Kor 4:4; Ef 2:2; Åp 12:9). Denne epoken er snart slutt, og Gud skal til fullstendig å knuse Satans verktøy — den politiske og religiøse makt som har dominert verden.

Vi er kommet til den syvende og siste basun. Johannes skriver: «Og jeg så et annet tegn i himmelen, stort og underfullt: Sju engler med sju plager, de siste, for med dem er Guds vrede fullbyrdet» (Åp 15:1).

De syv siste plager kunnngjøres

Det kommer flere innledende emner før Åpenbaringen beskriver Guds endelige angrep på Satans menneskestyrker. Vi finner dem i det 14. og 15. kapitel. Her er noen raske skisser av de synene Johannes har som er nevnt i disse kapitlene:

- De 144 000 står for dem som er lydige og trofaste mot Gud. De «følger Lammet hvor det går» (Åp 14:1–5). Denne gruppen får evig liv, og de deltar i Kristi styre over jorden.

- En engel har «et evig evangelium å forkynde for dem som bor på jorden, for alle nasjoner og stammer, tungemål og folk. Og han sa med høy røst: Frykt Gud og gi ham ære! For timen for hans dom er kommet» (Åp 14:6–7). Engelen kunnngjør at det onde system med navnet «Babylon den store» snart skal falle (vers 8).

- En annen engel kunnngjør at enhver som tilber dyret og dets bilde, eller har dets merke, omgående skal bli straffet. De som fortsetter å følge og stole¹ på det falske systemet, «skal pines med ild og svovel for de hellige englers og for Lammets øyne» (Åp 14:9–11).

- Deretter ser Johannes «en som var lik en menneskesønn» komme på en sky (Åp 14:14). Dette er en klar henvisning til den gjenkomne Kristus. Han hugger sin sigd² i marken og begynner å høste jordens grøde. Dette er et symbol på hans vrede og hans kommende herredømme over folkene.

Fjortende kapitel går fort hen over uværet på jorden. Det ser mot tiden for når Guds tjenere (representert av de 144 000 med Kristus på Sions berg) skal arve sin evige lønn. Men så blir leseren bragt tilbake til tumultene og oppstyret på jorden. Gud har advart verden for siste gang. Enhver som har dyrets merke — enhver som er en del av denne verdens

8. KAPITEL

Den syvende basun lyder

råtné system — får nå føle Guds vrede. De syv siste plager skal begynne å herje på jordkloden.

Det 15. kapitel i Åpenbaringsboken er en opptakt til de syv siste plager. Johannes skriver: «Ut fra templet kom de sju engler som hadde de sju plager» (Åp 15:6). En av de fire livsvesener gir dem syv skåler som inneholder de syv siste plager. En stemme sier til englene: «Gå av sted og tøm de sju Guds vredesskåler ut på jorden» (Åp 16:1).

Plagene blir tømt ut

Hele det 16. kapitel beskriver en rekke fryktelige naturkatastrofer fra Guds hånd. Disse syv siste plager utgjør den syvende og siste basun (Åp 16:1–21).

Disse plagene minner om de plagene Gud tømte ut over Egypt, og som omtrent ødela hele folket (2 Mos 10:7). De siste tiders plager og lidelser rammer dem som nekter å godta Guds styre.

- *Første plage:* En dødelig pest slår dem som har dyrets merke (16:2).

- *Annen plage:* Havet blir til blod og alt liv i det blir drept (16:3).

- *Tredje plage:* Elvene og vannkildene blir til blod (16:4–7). Selv om Guds dommer er fryktelige, blir de likevel erklært «sanne og rettferdige».

- *Fjerde plage:* Sterkt økende stråling fra

¹ sv lita ² d segl, sv skåra

AVGJØRELSENS DAL — I «de siste dager» vil veldige hærstyrker samle seg ved Megiddo i Jisre'el-dalen og dra syddover for å kjempe mot Messias ved Jerusalem. I «avgjørelsens dal» utenfor Jerusalems gamle bydel, vil disse styrkene bli utslettet av den gjenkomne Kristus.

solen brenner menneskene noe fryktelig (16:8-9).

• *Femte plage:* Totalt mørke dekker hovedkvarteret til «dyret» som hersker over verden (16:10-11).

• *Sjette plage:* Vannet i elven Eufrat tørker bort «for at det skulle ryddes vei for kongene fra Østen» (16:12-16).

• *Syvende plage:* Et enormt jordskjelv ryster planeten. Det er «et stort jordskjelv, et slikt som ikke har vært fra den tid menneskene ble til på jorden» (16:18. Flere detaljer om disse rystelsene av hele planeten kan du finne i Jes 2:12-19; 13:6-13; 24:1-20).

Mens jorden skjelver, forsvinner øyer i havet. Fjell blir flate. Voldsomme hagl knuser alt på sin vei. Nasjonenes storbyer blir pulverisert (Åp 16:19-21). Verdens politiske og økonomiske system ligger fullstendig i ruin.

Sammenligning av basunplagene og de syv siste plager

Leseren vil legge merke til en viss likhet mellom de syv siste plager i Åpenbaringen 16 og de første seks basunplager i Åpenbaringen 8 og 9. Noen antar at Åpenbaringen 16 bare gjentar det som er hendt tidligere.

Det er selvsagt en parallell mellom denne siste rekken av straffedommer (de syv siste plager) og basunplagene i åttende og niende kapitel. Begge ganger rammer de fire første ødeleggelsene jorden, havet, innsjøer og elver, og himmellegemer.

Det er imidlertid tydelige forskjeller på de to rekkene av plager. Basunplagenes ødeleggelser rammer for eksempel bare en tredjedel av sine mål. For de syv siste plager er det ingen slik begrensning. Den annen plage ødelegger for eksempel alt liv i havet (Åp 16:3).

Den femte basunplage er synet med gresshoppesvermene som stiger opp av avgrunnen (Åp 9:1-11). Men den femte av de syv siste plager viser hvordan mørke og en smertefull lidelse omhyller dyrets trone (Åp 16:10-11).

Tydeligvis er basunplagene i Åpenbaringen 8 ment som en *advarsel*³. De er prøver på den ødeleggelse som ennå skal ramme dem som nekter å omvende seg fra sine onde gjerninger. Den endelige ødeleggelse blir så skildret gjennom de syv siste plager i 16. kapitel.

Hærstyrker samles for å kjempe mot Messias

Nå presenterer Åpenbaringen «Harmageddon» for leseren. Dette ordet forekommer bare

én gang i Bibelen, nemlig her i Åpenbaringen 16:16: «Og han [eller «de»: demonene] samlet dem [kongene og deres hærstyrker] på det sted som på hebraisk heter Harmageddon.»

Harmageddon viser til Megiddo-høyden, som ligger i det nåværende Israel, omtrent 90 kilometer nord for Jerusalem og omtrent 25 kilometer inn i landet fra Middelhavet. Megiddo selv er en veldig ås med dominerende utsikt over den lange og fruktbare Jisre'eldalen.

Harmageddon vil bare være et oppmarsjeringsområde for de kjempestore hærstyrkene. Bibelen sier ikke at det skal utkjempes noe «slag» ved Harmageddon. Selve krigen vil bli ført lenger sydpå, i Josafats dal, som idag kalles Kidrondalen. Denne dalen grenser til Jerusalem mot øst. (Les Joel 3:6-7, 14-19 og Sak 14:1-15 for en detaljert beskrivelse av dette slaget som danner et klimaks.)

I Bibelens beretning drar onde ånder som kontrollerer «dyret» og «den falske profet», ut for å bedra nasjonene (Åp 16:13). De påvirker «kongene i hele verden for å samle dem til krigen på Guds, Den Allmektiges store dag» (vers 14).

Hærstyrker fra alle land samles ved Jerusalem for å kjempe mot den gjenkomne Kristus. Tror de kanskje at Messias og de oppstandne hellige er invaderende fiender fra verdensrommet? Muligens regner de med at en hær med forbløffende og hittil ukjent teknikk i flygning og militærmakt er klar til aksjon.

Konfrontasjonen mellom disse hærene som rykker frem mot Jerusalem, og Messias, vil resultere i «krigen på Guds, Den Allmektiges store dag» (Åp 16:14). Utfallet av slaget er gitt. Den overnaturlige Kristus fører sin hær av oppstandne hellige til fullstendig seier (Sak 14:1-15).

Disse rystende tidene faller sammen med «Guds vrede», når Messias slår ned all motstand mot sitt styre. Kristus må fjerne verdens politiske, sosiale, religiøse og økonomiske systemer, slik at han kan fornye alt (Jes 2:2-4; 11:1-5).

Men i veien for disse store forandringene står «Babylon den store», et symbol på alt som er ondt i dagens verden. Nå tar Åpenbaringsboken eller Apokalypsen opp beretningen om hvordan dette babylonske system blir utslettet.

³ sv varning

9. KAPITEL

Babylon den stores fall

I Åpenbaringsens 17. kapitel gjengir Johannes sitt syn av en annen motbydelig og forvridd skapning. Han ser «en kvinne sitte på et skarlagentrødt dyr, som var fullt av spottenavn. Dyret hadde sju hoder og ti horn» (Åp 17:3).

Denne kvinnen har et navn på pannen: «Hemmelighet: Babylon, den store, mor til skjøgene og stygghetene på jorden» (Åp 17:5). Hun blir beskrevet som beruset av de helliges blod. Det vil si at hun forfølger og dreper Guds folk.

Kapitel 17 og 18 i Åpenbaringsboken skildrer Guds dom over denne skjøgenes mor og «det skarlagentrøde dyret» hun rir på og styrer.

I profetiene i Det gamle testamente blir en skjøge ofte brukt som en metafor for en falsk religiøs tilbedelse (Jes 1:21; Esek 16:15). Jesaja håner Babylon ved å kalle byen «jomfru» (Jes 47:1).

«Det skarlagentrøde dyr»

Hva er så dette merkelige «skarlagentrøde dyr» med syv hoder og ti horn, som skjøgen rir på?

Dette dyret som blir ridd av kvinnen, opptrer gjennom tidene helt til Kristi gjenkomst. De ti hornene på dyret kommer opp i de siste dager. De står for ti herskere som får politisk makt helt på slutten av denne verdens sivilisasjon, like før Messias griper inn.

Åpenbaringen forteller at disse ti hornene

kjemper mot den gjenkomne Kristus. Johannes skriver:

«De ti horn som du så, er ti konger som ennå ikke har fått rike. Men de får makt som konger i én time sammen med dyret... Disse skal føre krig mot Lammet. Men Lammet skal seire over dem» (Åp 17:12–14).

Hva henspiller så de «sju hoder» i Åpenbaringen 17:3 på? Det forteller Johannes i vers 9: «De sju hoder er sju fjell, som kvinnen sitter på.» Disse hodene svarer til de syv kongene som følger på hverandre, og som hersker over mektige riker (vers 10). De blir i sin tur «ridd» eller manipulert av «kvinnen». Det siste «hodet», dvs den siste kongen eller herskeren, har ennå ikke vist seg. «Når han kommer, skal han bare bli en kort tid» (vers 10).

De ti hornene eller kongene går sammen for å danne et rike under en super-diktator, som er «dyrets» syvende og siste hode. De har «ennå ikke fått rike. Men de får makt som konger i én time sammen med dyret» (Åp 17:12). Det syvende hodet blir altså også kalt «dyret», slik hele systemet er som et dyr.

Et annet dyr

Vi må passe oss for ikke å forveksle de syv hodene og ti hornene på dyret i Åpenbaringen 17 med et annet dyr i Åpenbaringen 13 som har like mange hoder og horn.

Dyret i det 13. kapitel blir beskrevet slik: «[Det] lignet en leopard, og det hadde føtter som en bjørn, og munnen var som munnen på en løve» (Åp 13:2). Legg merke til de dyrene som blir nevnt: leopard, bjørn og løve.

Syvende kapitel av Daniels bok beskriver også dette dyret. I et syn så profeten Daniel fire dyr som steg opp av havet: «Det første var likt en løve.» Deretter så han et annet dyr, «likt en bjørn.» Så, fortalte han, så han «et annet dyr, som lignet en leopard. Det hadde... fire hoder.» Enda senere, fortalte han, fikk han se «et fjerde dyr... Det var annerledes enn alle de dyrene som var før det, og det hadde ti horn» (Dan 7:4–7).

Leseren bør merke seg at de fire dyrene i Daniel 7 hadde syv hoder, ettersom leoparden alene hadde fire. Daniel forteller at disse fire maktene som skulle følge etter hverandre, ville herske fra hans tid av og frem til den regjerende Messias kommer (Dan 2:37–44).

Ifølge Daniel skulle det fjerde dyret eller riket ha ti «horn» eller «konger», dvs riker som skulle følge etter hverandre. Daniel skrev: «Det fjerde dyret vil bli et fjerde rike på jorden...

De ti horn betyr at det av dette riket skal oppstå ti konger» (Dan 7:23–24). De ti hornene på det fjerde dyret i Daniel 7 tilsvarer de ti hornene på dyret i Åpenbaringen 13:1–10. Tre av dem blir underkuet av et «lite horn» (Dan

«Babylons» verdensomspennende innflytelse

Denne «kvinnen» er identifisert som «den store by som har kongedømme over kongene på jorden» (Åp 17:18).

Åpenbaringen kaller henne en skjøge som styrer over «folk og skarer og nasjoner og tungemål» (Åp 17:15), med makt til å lokke og tvinge.

Skjøgen er kraften bak tronen. «Dyret» har selvsagt den egentlige makt og representerer den politisk-militære makt.

Men kvinnen *rir på dyret!* Hun leder dets handlinger og former og danner de idealer og den filosofi som er grunnlaget for dyrets styre. Derfor står hun for falske religiøse ideologier og filosofiske dogmer.

Det Johannes skildrer, er altså en mektig organisasjon som fremmer og håndhever¹ visse religiøse, sosiale og politiske lover. Den er den aktive ånd bak menneskenes samfunn. Men som Åpenbaringen har vist, er det et fordervert system, og av den grunn kommer Messias for å knuse det.

Johannes hører en engel rope: «Falt, falt er Babylon den store! Den er blitt et tilholdssted for onde ånder — et fengsel for hver uren ånd» (Åp 18:2).

Byen som kalles «Babylon», står som et symbol

for dette systemet som står Gud imot og som har forledet og undertrykt menneskeslekten.

Men for verdensborgerne virker systemet overhodet ikke ondt. Tvert imot ser det ut til å bringe menneskene alt det de alltid har ønsket seg. Det bringer for eksempel stor økonomisk velstand til verdens land og folk. Det meste av kapittel 18 i Åpenbaringen omhandler dette emnet.

¹ sv opprätthåller

OVERSIKT OVER «DYRENE» I PROFETIENE

HISTORISK BETYDNING	FIRE DYR (DANIEL 7)		DYRET FRA HAVET (ÅP 13)	SKARLAGEN-RØDT DYR (ÅP 17)
DET BABYLONSKKE RIKE (625–539 F KR)	FØRSTE DYR (LØVE) (vers 4)	DE FIRE DYRENE HAR SYV HODER, SOM STÅR FOR FIRE RIKER SOM HERSKER OVER VERDEN (DAN 7:17, 22)	DYRET HAR SYV HODER (LEOPARD-KROPP, BJØRNE-FØTTER OG LØVEMUNN (vers 2)	DET SKARLAGEN-RØDE DYRET HAR SYV HODER ... (vers 3)
PERSERRIKET (558–330 F KR)	ANNET DYR (BJØRN) (vers 5)			
DET GRESKE RIKE (DELES I FIRE ETTER ALEK-SANDERS DØD)	TREDJE DYR (LEOPARD MED FIRE HODER) (vers 6)			
RØMERRIKET (31 F KR — 476 E KR) OG DETS «HELLIGE» GJENOPPLIVNINGER GJENNOM TIDENE TIL MESSIAS KOMMER	FJERDE DYR (JERN) HAR ...	DYRETS SYVENDE HODE HAR TI HORN (vers 1)	
	... TI HORN (vers 7)			
	1. HORN	UNDERKUET AV «DET LILLE HORN» I DANIEL 7:20, 24 ELLER DEN SKARLAGENRØDE KVINNEN I ÅP 17:9	1. HORN	
	2. HORN		2. HORN	
	3. HORN		3. HORN	
	4. HORN		4. HORN	
	5. HORN		5. HORN	
	6. HORN		6. HORN	
	7. HORN		7. HORN	
	8. HORN		8. HORN	
9. HORN		9. HORN		
10. HORN		10. HORN		
DET FJERDE RIKES SISTE HORN BLIR TILINTETGJORT VED KRISTI GJENKOMST (vers 24–27)			... OG TI HORN ELLER KONGER SOM FOR EN KORT STUND FÅR MAKTTIL SAMMEN MED DYRET, KJEMPER MOT «LAMMET» OG BLIR TILINTETGJORT VED KRISTI GJENKOMST (vers 12–14)	

7:20–25). De syv hornene som er igjen, blir avbildet som de syv hodene i Åpenbaringen 17, som kvinnen satt over.

Når vi leser versene i Daniel 7, er det klart at profeten også taler om en religiøs makt som skal «undertrykke Den Høyestes hellige» (vers 25). Dette er ingen annen enn «kvinnen» i det 17. kapittel av Åpenbaringen eller Apokalypsen. Når Kristus kommer igjen, vil han tilintetgjøre makten til både denne kvinnen og det siste «hornet», den siste gjenopplivelsen (Dan 7:23, 26–27).

En økonomisk supermakt

«Babylon den store» blir oppfattet som et økonomisk marked med stort omfang og stor makt. Det er kilden til dens velstand, en betingelse for å kunne dominere verden. Både politisk og militær makt er selvfølgelig helt avhengig av økonomisk makt. Uten penger kan man ikke kjøpe våpen eller bruke sin innflytelse.

Åpenbaringen eller Apokalypsen viser at Babylon er fantastisk rik. Listen over varer for import og eksport som denne makten har kontroll over, er imponerende (Åp 18:11-15). Dette vareregisteret ligner det vi finner i Esekkiel 27:12-24. Men der er det fønikerbyen Tyrus som er bildet på en makt som kontrollerer verdenshandelen.

Babylon gjør forretningsmenn rike og skaper alminnelig velstand. Johannes skriver: «Og kjøpmennene på jorden skal gråte og sørge over henne, fordi ingen mer kjøper deres skipslaste» (Åp 18:11). De roper: «Ve, ve den store by! Du som var kledd i fint lin og purpur og skarlaget, og som lystet av gull og edelstener og perler — at så stor en rikdom er ødelagt i én time!» (Åp 18:16). Handelsmennene kaster støv på hodet og roper: «Ve, ve den store by, hvor alle som har skip i sjøen, er blitt rike av hennes kostbarheter» (Åp 18:19).

Dette er en av grunnene til at folkene lar seg lure til å kjempe mot Kristus når han kommer tilbake. De vil være forledet til å tro at de hadde noe godt på gang. Babylon den store hadde bragt med seg internasjonal handel og velstand, kanskje også en falsk følelse av fred.

Men så dømmer Gud systemet og ødelegger det. «For sanne og rettfærdige er hans dommer. For han har dømt den store skjøge, hun som ødela jorden med sitt horeliv» (Åp 19:2).

Etter at Johannes i et syn har sett Babylon bli ødelagt, hører han at en engel kunngjør en kongelig seiersfest med Lammet som vert. Det skal feires at Guds universelle styre nå er etablert på jorden (Åp 19:6). Åpenbaringen skildrer denne festen som et stort bryllup, der Kristus (Lammet) og hans trofaste menighet (bruden) besegler sin forening (Åp 19:7-9).

Symbolet Kristi brud står for Guds kirke. Apostelen Paulus forklarte at på det åndelige området illustrerer foreningen mellom mann og hustru forholdet mellom Kristus og kirken (Ef 5:23-24, 31-32).

Engelen innbyr dyreverden og rovfuglene til et eget festmåltid (Åp 19:17). Dyrene skal meske seg med likene av alle dem som kjempet mot den gjenkomne Kristus (Åp 19:18). Denne festen står i uhyggelig kontrast til Lammets glade bryllupsbankett.

Tidsaldrenes begivenhet

Nå beskriver Åpenbaringsboken en av de viktigste hendelser i menneskenes historie, nemlig at Messias eller Kristus kommer igjen for å innføre Guds styre her på jorden og samtidig å belønne Guds trofaste folk.

Denne enestående begivenheten ble allerede tidligere kunngjort i Åpenbaringen: «Kongedømmet over verden tilhører nå vår Herre og hans Salvete, og han skal være konge i all evighet» (Åp 11:15).

Igjen blir gjenkomsten kunngjort i et syn, som blir nedtegnet i Åpenbaringen 19. I dette synet ser Johannes den gjenkomne Kristus i skarpt fokus. Kristus rir symbolsk på en hvit hest, og han fører krig mot Satans politiske og religiøse system.

Johannes skriver: «Jeg så dyret og jordens konger med sine hærer samlet til krig mot ham som satt på hesten, og mot hans hær» (Åp 19:19).

Kristus nedkjemper hærstyrkene og tar både «dyret» og den falske profet til fange. De blir begge kastet i en «ildsjø», hvor de hurtig brenner opp (Åp 19:20). (Se 2 Tessaloniker 1:7-10, som skildrer Jesus som kommer fra himmelen i flammende ild for å utslette de ugudelige.)

Satan bundet i tusen år

En ting til må gjøres før Kristus helt offisielt kan bli «kongers konge og herrers herre» (Åp 19:16) over dem som er igjen av jordens innbyggere. I synet ser Johannes en engel med en nøkkel til «avgrunnen» og en stor lenke (Åp 20:1).

Johannes skriver: «Han grep dragen, den gamle slange, som er djevelen og Satan, og bandt ham for tusen år, og kastet ham i avgrunnen» slik at Satan «ikke lenger skulle forføre folkeslagene — ikke før de tusen år var til ende» (Åp 20:2-3).

Endelig har Gud fjernet Satans ødeleggesånd fra menneskenes anliggender. Nå kommer Guds rettfærdige styre til menneskeslekten med fred, velstand og åndelig sunnhet. Nå kan morgendagens vidunderlige verden begynne.

Kapitel 20 i Åpenbaringen gir en kort skisse av Guds plan for menneskeheten. Det gir et kortfattet svar på et spørsmål som mange har stilt gjennom tidene: Hva hender med alle dem som har levd og dødd gjennom tidene?

«De rettferdige døde» regjerer med Kristus

Åpenbaringen 20 beskriver «sjeler som var blitt halshogd for Jesu vitnesbyrds skyld» (vers 4). Dette er symbolsk for «de hellige», de rettferdige som er villige til å lyde Gud, koste hva det koste vil. De blir ofte utsatt for brutale forfølgelser og må i noen tilfeller lide døden for sin tro. De utgjør Guds kirke eller åndelige folk (1 Pet 2:9).

Åpenbaringen 20:1-6 skildrer de helliges lønn. Vi ser dem regjere med Messias i tusen år. Johannes ser troner for de hellige, «og det ble gitt dem makt til å holde dom» (vers 4). De blir erklært «salige og hellige», og nå er de udødelige, for «over dem har den annen død ingen makt». Åpenbaringen forteller at de skal være «Guds og Kristi prester, og regjere med ham i tusen år» (Åp 20:6).

For å være prest, må man ha noen å være prest for. For å «regjere», må man ha noen å regjere over. For å «holde dom» må disse hellige treffe avgjørelser som påvirker andre. Hvor og over hvem gjør de hellige dette?

Vi har sett at Kristus kommer til jorden for å styre verdens folk og riker (Sak 14:9). De hellige som er gjort udødelig, skal styre sammen med ham (Dan 7:22, 27). De hebraiske profeter taler om dette som den tid da Messias styrer over jordens innbyggere med rettferd, nåde og sannhet. (Se Jes 2:2-4; 9:6-7; 11:1-10 og 35:1-10 angående detaljer.)

Konklusjonen er at de udødelige hellige skal herske på jorden i tusen år. De skal styre og lede mennesker, som alle har mulighet for frelse.

Et satanisk mellomspill

Guds regjering skal styre her på jorden i tusen år. Sorgene og bekymringene i verden av idag kommer snart til å virke som en død og fjern fortid. Men så vil Gud tillate Satan å slippe fri igjen, og da vil djevelen på ny få anledning til å forlede menneskene til å forkaste Gud.

Djevelen «skal gå ut og forføre folkeslagene ved jordens fire hjørner, Gog og Magog, for

10. KAPITEL

Tusenårs- riket og deretter

å samle dem til strid. Og tallet på dem er som havets sand» (Åp 20:8). Uttrykket «jordens fire hjørner» understreker hvor altomfattende dette bedraget er (Jes 11:12; Esek 7:2; Åp 7:1).

Det vil nok ta noe tid for Satan å gjennomføre sitt onde overtalelsesverk. Åpenbaringen forklarer hverken hvordan han greier sitt skjendige verk, eller nærmere omstendigheter ved det verdensvide opprøret.

Det Åpenbaringen forteller, er at Satan vil samle en veldig hær som kalles «Gog og Magog». De symboliserer de av jordens befolkningssentre som forener seg i angrep på Guds styre. Til slutt feier de over hele jorden og omringer «de helliges leir og den elskede stad» (Åp 20:9). Det viser til Jerusalem og Guds folk som lever fredelig i det hellige land.

Satan mislykkes igjen. Hans menneskesoldater som nekter å ta imot Guds frelse, blir utslettet. Åpenbaringen sier: «Men ild falt ned fra himmelen og fortærte dem» (Åp 20:9). Djevelens samling av «Gog og Magog» er en uhyggelig gjentakelse — tusen år senere — av det siste slag ved Kristi gjenkomst.

Den opprinnelige krig ved Messias' gjenkomst er beskrevet i Sakarias 14. Dengang utslettet Kristus den voldige hæren som beleiret Jerusalem. På samme måte blir Satans menneskehær tilintetgjort ved slutten av tusenårsriket.

Straks etter at Gud har utslettet denne

enorme horden, blir «djevelen som forførte dem . . . kastet i sjøen med ild og svovel» (Åp 20:10). Fra nå av er Satan og hans demoner for alltid skilt fra Gud og hans oppstandne hellige.

De døde blir levende

Satans siste opprør gjør også scenen klar for en av de store dramatiske hendelser gjennom tidene: bedømmelsen for den store hvite trone. Guds endelige mål og plan for de fleste av menneskeheten skal nå fullbyrdes.

Johannes skriver: «Jeg så en stor, hvit trone, og ham som satt på den . . . Og jeg så de døde, små og store, stå for Gud, og bøker ble åpnet. Og en annen bok ble åpnet, som er livets bok. De døde ble dømt etter det som var skrevet i bøkene, etter sine gjerninger» (Åp 20:11–12).

Hva kan dette merkelige synet bety?

Her ser Johannes et symbolsk bilde som forteller hva som skal hende med de milliarder som gjennom tidene har avgått ved døden uten å kjenne til frelsen.

Disse menneskene regnes ikke blant de rettferdige døde ved begynnelsen av tusenårsriket. Åpenbaringen presenterer oss her for de andre døde som har levd gjennom menneskenes historie — de som døde uten noen gang å ha vært en del av Guds åndelige folk.

I Johannes' syn har de stått opp igjen til et liv som *dødelige*. De skal leve igjen og bli dømt etter sine gjerninger. Det som er skrevet i «bøkene», er grunnlaget for hvordan denne store stående massens åndelige gjerninger blir dømt. Den endelige dom over dem blir basert på det levevis som blir åpenbart i Bibelens «bøker».

Hvis det ennå gjenstår å dømme disse menneskene, kan de ikke være udødelige, og heller ikke være åndelig «fortapt». De må ha blitt gjenoppvekket til *fysisk liv* for å leve i en doms- eller bedømmelsesperiode. Det vil si at de nå, for første gang, i et nytt liv får anledning til å vise at de virkelig vil tro på sin Gud og følge ham.

Også disse døde kan få sine navn innskrevet i den andre boken — livets bok. Det er en fortegnelse over navnene til alle de rettferdige (Åp 3:5; Heb 12:23). Når alle som noensinne har levd, har fått sin sjanse til frelse, er den nåværende fasen av Guds plan omme¹.

Noen mennesker vil ha nektet å adlyde

Gud. Guds ånd vil ha opplyst deres sinn, men likevel syndet de *bevisst* (Heb 6:4–6). Deres valg var å følge Satans vei, og de kan ikke motta evig liv.

De to siste vers i Åpenbaringen 20 oppsummerer skjebnen til disse menneskene. I synet ser Johannes alle de døde i havet og i døden og dødsriket (gravene) bli levende. «Og de ble dømt, hver etter sine gjerninger» (Åp 20:13). De dør på en både trist og skremmende måte: «Og døden og dødsriket ble kastet i ildsjøen. Dette er den annen død: ildsjøen. Og hvis noen ikke ble funnet innskrevet i livets bok, ble han kastet i ildsjøen» (vers 14–15).

Slike gjenstridige mennesker blir brent opp og vil opphøre å eksistere (Mal 4:3). Jesus sa: «Frykt ikke for dem som dreper legemet, men ikke kan drepe sjelen. Frykt heller for ham som kan ødelegge både sjel og legeme i helvete!» (Matt 10:28). Dette «helvete» er den

Guds folk som er gjort udødelige, vil regjere med Kristus i tusen år på jorden.

ild som beskrives i Åpenbaringen 20:15 — ildsjøen som utsletter sjelene.

Nå er Guds plan for menneskerte fullendt. Ildsjøen som utsletter de ikke-angrende ugudelige, feier over hele jorden. Apostelen Peter skriver: «Men de himler og den jord som nå er, er ved det samme Guds ord spart til ilden. De blir holdt oppe til den dag da de ugudelige mennesker skal dømmes og gå fortapt» (2 Pet 3:7).

Peter forteller at denne brennende ødeleggelsen vil rense jorden for menneskenes verk: «Da skal himlene forgå med veldig brak, og himmellegemene skal komme i brann og gå i oppløsning, og jorden og alt som er bygd på den, skal brenne opp» (vers 10).

Men Åpenbaringsens beretning slutter ikke her. Nå må vi se på noe som blir kalt «nye himler og en ny jord». Dette er emnet for neste kapittel.

¹ sv förliden

Den mest gåtefulle del av Åpenbaringen er kanskje bokens to siste kapitler. De skildrer «en ny himmel og en ny jord», «det nye Jerusalem» og «livets tre».

Når vil «den nye himmel og den nye jord» vise seg? I Åpenbaringen kommer de i tidsorden *etter* tusenårsriket og bedømmelsen for den store hvite trone, som er skildret i det 20. kapitel.

Som vi har sett, fins uttrykket «nye himler og en ny jord» i 2 Peter. I forbindelse med de åndsunnfangede¹ kristne — de som skal være med som Kristi brud — sier Peter: «Men vi venter etter hans løfte nye himler og en ny jord, hvor rettferdighet bor» (2 Pet 3:13). Den jord og de himler som nå er, sies å være «spart til ilden . . . til den dag da de ugudelige mennesker skal dømmes» (vers 7).

I 2 Peter kommer de nye himlene og den nye jord etter at «himlene [har forgått] med veldig brak» (vers 10). Det er en tid etter at «jorden og alt som er bygd på den, skal brenne opp» (vers 10). Dette synes å være en henvisning til den ildsjøen som nevnes i Åp 20:14–15. Kronologisk sett vil da «de nye himler og den nye jord» komme etter tusenårsriket og den endelige dom.

Uttrykket «nye himler og en ny jord» forekommer bare to andre steder i Bibelen, hos Jes 65:17–18 og 66:22. Det siste sted brukes uttrykket som et eksempel på det som varer evig, uten tidsangivelse:

«For likesom den nye himmel [de nye himler] og den nye jord som jeg skaper blir stående til evig tid for mitt åsyn, sier Herren, slik skal også deres ætt og det navn dere har bli stående til evig tid» (Jes 66:22). Dette kan ikke forstås på annen måte enn at de nye himlene og den nye jord kommer etter tusenårsriket, som er i utvikling slik det beskrives i vers 12–24.

Det nye Jerusalem

I Jes 65:17–18 leser vi også om den tiden. Det heter at Gud sier: «Jeg skaper en ny himmel [nye himler] og en ny jord. Og de første ting skal ikke minnes, ingen skal mer komme dem i hu. Ja, gled og fryd dere til evig tid over det jeg skaper! For se, jeg skaper Jerusalem til jubel og dets folk til fryd.» Her brukes de nye himlene og den nye jord igjen som et mønster på det evigvarende.

Vi må også se på hva som menes med «det

11. KAPITEL

Nye himler og en ny jord

nye Jerusalem». Det er forskjellige tolkninger av hva dette er. Noen mener det er en virkelig by. Andre sier at det bare er en allegori for den fullkommengjorte og evige kirke. Bibelen inneholder utvilsomt elementer av begge muligheter.

For eksempel kan vi lese: «Og jeg så den hellige stad, det nye Jerusalem, stige ned ut av himmelen fra Gud, gjort i stand som en brud som er prydet for sin brudgom» (Åp 21:2).

Likeså hører Johannes en engel omtale det nye Jerusalem slik: «Kom, jeg vil vise deg bruden, Lammets hustru» (Åp 21:9). Kristi brud representerer de hellige som er gjort fullkomne. Slik kalles hun i Åpenbaringen 19:7–9. Her fremstår det nye Jerusalem som et bilde på den fullkommengjorte kirke.

Kirken kalles «det Jerusalem . . . der oppe [som] er fritt» (Gal 4:26). Sanne kristne får vite at «dere er kommet til Sions berg, til den levende Guds stad, det himmelske Jerusalem» (Heb 12:22). Gud er «byggmester» til denne byen og «skaper» av (Heb 11:10).

Det nye Jerusalem som en analogi til de udødelige hellige, står i grell motsetning til den store analogien til de forførte menneskene i verdens system, nemlig Babylon den store. Babylon er den ugudelige skjøge, og det nye Jerusalem er Guds hellige by. Babylon er full av ondskap (Åp 18:2), det nye Jerusalem er rent (Åp 21:27). Bibel-kommentator G.R. Beasley-Murray har skrevet at Åpenbaringen «kan oppfattes som en versjon av [Charles

¹ sv andligen befruktade

Dickens'] *To byer* med undertitelen *Skjøgen og bruden.*»

Som en allegori er det nye Jerusalem personifisering av utopia. Det representerer Guds rike og styre, hvor det hersker lykke og overflod. I denne fullkomne tid er det slutt på dette livs lidelser. Åpenbaringen forteller: «Han skal tørke bort hver tåre fra deres øyne. Og døden skal ikke være mer, og ikke sorg, og ikke skrik, og ikke pine skal være mer. For de første ting er veket bort» (Åp 21:4).

Det er en tid og et sted hvor Guds vei er enerådende: «Og intet urent skal komme inn i staden, og ingen som farer med styggedom og løgn» (Åp 21:27). Guds lover gjennomtrenger hele skaperverket. Det nye Jerusalem står for en ideell ny verdensorden under Guds ledelse.

En virkelig by?

Bibelen fremstiller imidlertid synet med det nye Jerusalem som om det er en by som eksisterer. Som en virkelig by ville det nye Jerusalem i sannhet være et utrolig sted. Dimensjonene på byen, slik de er angitt i synet, er omtrent 2100 km i hver retning (Åp 21:16)! Den ytre muren er 144 alen eller mellom 60 og 90 meter høy (vers 17). Det er en by og ikke en bygning, og dens dimensjoner er *like* eller proporsjonelle.

Her er noen karakteristiske trekk, slik de er angitt i Åpenbaringens 21. kapitel:

- Det nye Jerusalem kommer til en ny jord, for den gamle er veket bort (21:1-2).

- Rundt byen er det en stor og høy mur med tolv porter, som bærer navn etter Israels tolv stammer (21:12).

- Byen har tolv grunnstener med navnene på de tolv apostler (21:14).

- Byen prydes av kostbare edelstener som safirer, topaser og smaragder (21:18-20).

- Hver byport er dannet av en ufattelig stor perle (21:21).

- Gatene i byen er laget av rent gull, noe som gir dem et gjennomsiktig utseende (21:21).

- Det fins ikke noe tempel i byen, for Gud og Lammet er dens tempel (21:22).

- Det er ingen natt i byen, og den har ikke behov for sol eller måne. Gud og Lammet lyser den opp (21:23, 25; se også 22:5).

- Bare de som har sine navn innskrevet i Lammets bok, kan komme inn i byen (21:27).

Noen har lurt på *når* selve det nye Jerusalem skal vise seg på jorden, siden den også er åpenbart som en virkelig by. Apokalypsen forteller at den kommer etter at den første

himmel og jord er borte (Åp 21:1-2). Legg merke til at Gud selv er til stede i denne byen (Åp 21:3). Johannes hører at Gud sier: «Jeg gjør alle ting nye!» (Åp 21:5). Derfor representerer det nye Jerusalem Guds hovedkvarter for hvilket stort arbeid han nå enn har forberedt for sine oppstandne hellige.

Livets elv og tre

De fem første versene i Åpenbaringen 22 legger vekt på en spesiell del av det nye Jerusalem. Johannes får se «en elv med livets vann, klar som krystall, som strømmet ut fra Guds og Lammets trone» (Åp 22:1).

Ved siden av elven får Johannes se «livets tre», som har blader som er «helse for folkeslagene» (vers 2). I siste kapitel sier Jesus til sine tjenere: «Salige er de som tvetter sine kjortler, så de må få rett til livets tre, og til å gå gjennom portene inn i staden» (Åp 22:14).

Det er likhetspunkter mellom den elven med livets vann som Johannes så, og profeten Esekies tusenårssyn. Esekiel skrev: «I syner fra Gud førte han meg til Israels land og satte meg ned på et meget høyt fjell, og på det var det likesom en oppbygd by» (Esek 40:2).

I sitt syn så Esekiel vann strømme ut under templets terskel. Langs elven, som helbredet alt den berørte, vokste mange «livets trær» — tilsvarene Johannes' syn (se Esek 47:1-12).

Fra 1 Mosebok til Åpenbaringen

Symbolet «livets tre» forekommer første gang i de første kapitlene i 1 Mosebok. I vers 24 av 3. kapitel ble menneskeheten stengt ute fra livets tre — et symbol på Guds hellige ånd og det evige livs gave. Adam hadde syndet og ikke adlydd sin skaper, og hadde dermed åndelig diskvalifisert seg selv. Menneskene har fortsatt med å synde og er derfor fremdeles utestengt fra adgang til «livets tre».

I Åpenbaringen ser vi at frelsen tilbys alle som er villige til å holde Guds bud. Adgangen til «livets tre» er ikke lenger blokkert. Angrende mennesker fra alle folkeslag kan komme i et forhold til Gud som er basert på kjærlighet og lydighet. Det er den klare lære i Åpenbaringen 22. Slik slutter Åpenbaringen ringen og leger² det bruddet mellom menneskene og Gud som begynte med Adam kort etter skapelsen. Åpenbaringen, Bibelens siste bok, snur om på den menneskehetens dødsmarsj som begynte i 1 Mosebok.

² d læger, sv läkare

FRA «DE SISTE DAGER» TIL «DEN NYE JORD»

Åpenbaringen er den eneste bok i Bibelen som oppsummerer viktige hendelser i Guds plan som har funnet sted her på jorden i de siste 2000 år. Den gir også en skisse av fremtidige sider ved Guds hensikt¹ med menneskeheten. Bruker vi Apokalypsen eller Åpenbaringsboken som et skjelett, kan vi se hvordan skriftsteder i andre deler av Bibelen fyller ut detaljer ved mange av de begivenheter som ennå ikke har funnet sted. Noen få slike skriftsteder er angitt for hver av hendelsene som er oppført nedenfor.

HENDELSER I «DE SISTE DAGER» INNTIL KRISTI GJENKOMST

Lidelsene under
«den store
trengsel²»

Åpenbaringen 6:9–11
Jeremia 30:5–7
Esekiel 5:1–17
Daniel 7:21; 12:1
Matteus 24:21–22

Himmelske
tegn og kosmiske
uroligheter

Åpenbaringen 6:12–17
Joel 3:3–4
Matteus 24:29–39

Den syvende
basun og
Kristi gjenkomst

Åpenbaringen 11:15–17
Jesaja 27:13
Daniel 7:13–14
Sakarias 14:3–4
2 Tessaloniker 2:8

Den syvende
basun og de helliges
oppstandelse

Åpenbaringen 11:18
Matteus 24:31
1 Korinter 15:50–51
1 Tessaloniker 4:15–17
Judas 14

Messias og verdens
hærstyrker kommer
sammen for å stride

Åpenbaringen 16:12–16
Salmene 2:1–6,9
Jeremia 25:30–33
Sakarias 12:9; 14:1–3

Menneskenes sivilisasjon
«Babylon den
store», ødelegges

Åpenbaringen 16:17–21
Jesaja 13:17–21; 24:1–23;
28:16–22; 47:1–15
Jeremia 51:1–58
Daniel 2:44

TUSENÅRSRIKET OG DERETTER

Messias'
1,000-årsstyre,
Satan bundet

Åpenbaringen 20:1–5
Salmene 93, 97, 98, 99
Jesaja 2:1–4; 11:6–9;
35:1–10
Mika 4:1–5

Guds hellige
styrer verden
med Kristus

Åpenbaringen 20:6
Salmene 149:4–9
Daniel 7:22, 27
Matteus 19:28
Lukas 19:12–19

Satan egger
til opprør,
kastes i ildsjøn

Åpenbaringen 20:7–10
Judas 13
2 Peter 2:4

Bedømmelsen
for «den store
hvite trone»

Åpenbaringen 20:11–13
Esekiel 37:1–14; 16:2,
53–55
Matteus 11:20–24; 12:41–42
Lukas 10:12–14

Døde som ikke vil
omvende seg, oppstår
og blir fordømt

Åpenbaringen 20:13–14
Daniel 12:2
Lukas 16:23
Johannes 5:29
2 Peter 3:7–12

Vidunderlige «nye
himler» og
«ny jord»

Åpenbaringen 21:1–5
Jesaja 65:17–18
2 Peter 3:13

¹ sv avsikt ² sv nød

12. KAPITEL

Avslutningen på Apokalypsen

Apenbarings avslutning eller sluttord begynner i 6. vers av siste kapitel. Johannes skriver: «Og han [engelen] sa til meg: Disse ord er troverdige og sanne. Og Herren, den Gud som gir profetene sin Ånd, har sendt sin engel for å vise sine tjenere det som snart skal skje» (Åp 22:6).

Johannes forsikrer at han personlig har hørt og sett alt han har nedtegnet i Åpenbaringen (vers 8). Han satser sin autoritet som en Guds apostel på sannheten av det vi leser i boken. Avslutningen fremhever to viktige saker.

For det første er boken en ekte, legitim og sann beretning om det som skal skje. Det er ikke en bok av mennesker. Det er universets herskere, Gud og Jesus Kristus, som har inspirert innholdet.

For det annet er det like før Åpenbarings profetier om den kritiske «endens tid» inntreffer. Enhver som leser boken, bør regne med at dette vil hende «snart» eller i nær fremtid, i hans eget liv. Og hvorfor?

På den tid da Åpenbaringen ble skrevet, hadde Jesus levd et fullkomment liv og med sin død gjort soning for menneskenes synder. Han hadde stått opp fra de døde og begynt sin kirke. De kritiske hendelsene i verdenshistorien var fullbyrdede kjensgjerninger. På en måte var nå Guds plan på vei hjemover. Iallfall fra Guds perspektiv var «endens tid» like rundt hjørnet for hver generasjon som ventet på oppstandelsen (2 Pet 3:8).

Åpning for fremtiden

Det at endetiden er nær, understrekes av dette pålegget som Johannes får: «Sett ikke segl for de profetiske ord i denne bok! For tiden er nær» (Åp 22:10). Daniel hadde fått motsatt beskjed: «Gjem disse ord og forsegl boken inntil endens tid» (Dan 12:4).

Daniel forsøkte selv å finne ut resultatet av de profetiene han hadde mottatt, men han fikk høre: «Gå bort, Daniel! For disse ord skal være skjult og forsegl et inntil endens tid» (Dan 12:9). Grunnen var at selv ikke «de forstandige» ville forstå det før «endens tid» (vers 10).

Apokalypsen er Jesu Kristi *åpenbaring*. Den skal opplyse hans tjenere, «de forstandige», slik at de kan vite hva som snart skal hende her på jorden (Åp 1:1).

Åpenbaringen taler om den faktiske «endens tid», når Guds plan og hensikt går inn i sin siste fase. Men i prinsippet er dens budskap ment for alle som lever til alle tider. Grunnen er at «enden» kan komme når som helst til et menneske, uansett hvor og når det lever.

Den tredjedelen av alle europeere som døde under «svartedauden» i 1348–50, fikk for eksempel oppleve at «enden» var kommet over dem. Mange sa det også på den måten. De følte at alle før eller senere kom til å dø av pesten, og at verdens ende var like rundt hjørnet. De Guds tjenere som levde den gangen, må sannelig ha sett ivrig frem til det håpet som Åpenbaringen ga dem.

Vil du vite mer?

Guds Verdensvide Kirke utgir mange andre publikasjoner om profetiene. De er alle gratis, og de kan fås om man skriver til den nærmeste av våre adresser. Adressene er angitt på annen omslagsside.

Introduksjon til profetiene.

Profetiene i Bibelen har forvirret lesere gjennom tidene. Kan de bli forstått? Har de noen betydning idag? Denne brosjyren vil gi deg det grunnlag du trenger for å forstå bibelprofetiene.

På en måte er vi alle ofre for «enden» i vårt eget personlige liv. Hvert enkelt menneske møter «enden» på sitt liv. For alle kommer slutten sjelden mer enn 70, 80 eller 90 år etter at man ble født.

Åpenbaringen og leseren

Jesus, som mottok Åpenbaringsboken fra Faderen, fortalte en lignelse som illustrerer dette viktige poenget (Luke 12:16–21). Den handler om en rik mann som ikke manglet noe. Han hadde nettopp høstet inn en stor avling av markens grøde. Så stor var avlingen at han ikke visste hvor han skulle lagre alt sammen.

Jesus gjenga ordene til den rike mannen: «Dette vil jeg gjøre: Jeg vil rive ned låvebygningene mine og bygge større. Der vil jeg samle hele min avling og mitt gods. Så vil jeg si til min sjel: Sjæl! du har mye godt liggende for mange år. Slå deg til ro — et, drikk, vær glad!» (vers 18–19).

Men Gud så at den rike mannen snart ville dø. Han sa derfor til ham: «Du dåre! I denne natt kreves din sjel av deg. Hvem skal så ha det du har samlet?» Jesus konkluderte: «Slik er det med den som samler seg skatter og ikke er rik i Gud» (vers 20–21).

Denne rike mannen hadde ikke fått oppleve den *faktiske* oppfyllelsen av den endetiden som Åpenbaringen omhandler. Han fikk imidlertid oppleve dens symbolske virkning. Han levde og døde uten å være rik i Gud.

Det er derfor Jesus forteller sitt folk — ja,

alle som vil lytte, til alle tider i menneskenes tilværelse — at de må være på vakt. Han sier: «Våk derfor! For dere vet ikke hva dag deres Herre kommer... Vær derfor beredt, dere også! For Menneskesønnen kommer i den time dere ikke tenker» (Matt 24:42, 44).

Meningen med Åpenbaringen er at den skal vekke Guds folk til de prøvelsene som har hjem søkt menneskene gjennom historien: forfølgelser, krig, hungersnød, sykdom og død. Hvis ikke Gud beskytter sitt folk, vil også det bli offer for verdens trengsler¹. Åpenbaringsboken legger spesielt vekt på å advare Guds folk om det enorme omfang av den siste katastrofen — om det som fortsatt ligger i fremtiden.

Åpenbaringsboken har et preserende budskap om omvendelse for mennesker i alle tider.

Det publikum Åpenbaringen er rettet mot, er Guds «kirke» eller menighet — hans åndelige folk (1 Pet 2:9–10).

I sluttordet sier Jesus: «Jeg, Jesus, har sendt min engel for å vitne om dette for dere i menighetene... Ja, jeg kommer snart!» (Åp 22:16, 20).

Johannes formaner leseren: «Den som har øre, han høre...» (Åp 2:7). Daniel fikk vite at de «forstandige» ville forstå (Dan 12:10). Du som leser dette, er du blant de forstandige?

Hva er karakteristisk for disse forstandige «hellige» som tilhører Gud? Det forteller Åpenbaringen oss: «Heri består de helliges tålmodighet, de som holder fast ved Guds bud og Jesu tro» (Åp 14:12).

Åpenbaringen gir viktig informasjon om de trengslene og den vreden som snart skal ramme denne verden. Den taler til alle som ønsker å forandre sitt liv og bringe tanker og handlinger i harmoni med den Gud som har skapt hele universet.

¹ sv lidander

Hvem eller hva er dyret i profetiene?

Hva avslører bibelprofetiene om verdensbegivenhetene? Oppdag hvilke riker og kriger som vil føre vår tid til sitt endelige klimaks.

Midtøsten i profetiene.

Mange av hendelsene som vil finne sted forut for Kristi gjenkomst, vil ifølge profetiene finne sted i Midtøsten. Denne brosjyren gir et dyptgående innsyn i disse profetiene.

Europa og kirken.

Dette heftet blar i historien for å se hvordan Bibelens profetier har utfoldet seg i Europa. Det kaster også blikket mot det som skal skje i fremtiden.

